THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

Feb. 69

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c. TREČIADIENIS, WEDNESDA Y, VASARIO, FEBRUARY 19, 1969 Kaina 10 c. Nr. 42

V. Europos komunistai prieš Maskvą

Maskva Europos komunistams nebėra "neklaidinga"

Praėjusią savaitę Bolonijoje, Italijoje pasibaigęs Italijos komunistų partijos suvažiavimas išryškino nuo seniau žinomą tiesą: vak. Europos komunistai, jų partijos nebelaiko Maskvos neklaidinga ir radę progą, iškelia jos klaidas. Šiuo atveju buvo būdingi italų komunistų vado Luigi Longo ir Jugoslavijos politiko E. Kardelj pareiškimai, aiškiai pabrėžę reikalą komunistinėms partijoms vesti savistovią politiką ir pasisakę prieš Maskvos kišimąsi į kitų partijų vidaus reikalus.

Šiuo metu Vak. Europoje beliko tik komunistų saujelė, vis tebeginanti Stalino laikų pažiūrą, kad kiekvieno komunisto pareiga — ginti Sovietų Sąjungą.

Skirtumas aukštos kultūros ir mažiau pažengusiuose kraštuose

Jei pažvelgti į europinius kraštus, tai polinkis atsikratyti varžtų, siejančių su Maskva, ryškesnis ir skubesnis aukštesnės kultūros kraštuose, negu labiau atsilikusiose šalyse. Pvz. Italijos pietinių sričių komunistai lėtesniu tempu laikosi Romos "revizionistinių" komunistų vadų nurodymų. To negalima pasakyti apie turtingesnę, pramoninę šiaurinę Italiją. Panaši padėtis Prancūzijoje — čia kaimiečiai komunistai labiau linkę pritarti kietajai komunistų krypčiai.

Labiausia sekasi Italijos komunistams

Iš visų Vak. Europos komunistinių partijų didžiausia sėkmė lydi Italijos komunistus. Praėj. metų parlamento rinkimuose italų komunistai surinko beveik dvigubai daugiau balsų, negu jų draugai Prancūzijoje.

Neabejojama, kad šiuo požiūriu daug nusipelnęs jau miręs italų komunistų vadas Palmiro Togliatti. Jo pėdomis seka dabartinis pirmininkas Luigi Longo. Svarbus italų komunistų veiklos bruožas — jie pasiryžę dirbti italų konstitucinės sistemos rėmuose ir nereiškia noro ją likviduoti. Jie drįso tarti aiškų žodį sovietų invazijos Čekoslovakijoje atžvilgiu ir jie aiškiai pasmerkė brutalų Maskvos elgesį.

Jie susilaukė net tikro 'respecto', nes komunistai parlamentarai galėjo būti įtraukti į Italijos delegaciją, kraštą atstovavusią Strasburge vykusiame patariamajame Europos seime.

Lankstumo bei išradingumo požiūriu italai toli pralenkę Prancūzijos kom. partiją.

Šveicarijoje beveik nėra "kietųjų" komunistų

Šveicarijoje, kuri laikytina vienu labiausia kultūriniai pažengusių kraštų Europoje, iš esmės nėra "kietosios krypties" komunistų. Rytų Vokietijos komunistams Maskvos pavesta "perauklėti" Šveicarijos ir kitų kraštų komunistus Maskvai palankesne kryptimi. Siunčiami įvairūs propagandiniai lapeliai ir kita medžiaga.

Italų komunistų vadas L. Longo: prieš Maskvos invaziją.

Bet, štai, Ženevos komunistų vadas, Jean Vincent viešai yra protestavęs prieš R. Vokietijos propagandos priemones, kurio mis palankiai vertinamas "sovietų įsikišimas Čekoslovakijoje."

Maskvos, R. Vokietijai tarpininkaujant, propaganda sklinda visoje Vak. Europoje. Vėl atgimsta seni, jau atgyvenę revoliuciniai šūkiai. Jų sentimentu norima pa vilioti...

Austrijos komunistų iškeltas Maskvos kolonializmas

Austrijoje, Vienoje sausio m. įvykus krašto komunistų partijos suvažiavimui, buvo leista dalyvauti ir Vakarų stebėtojams. Dėl to jiems teko iš arčiau patirti apie komunistų tarpe įsigalėjusį judėjimą bei įvairius bangavimus.

Tai, kas vyko austrų komunistų tarpe, nušviečia naujus vingius visos Vak. Europos kom. partijose. Pvz. vienas austrų komunistų vadų kaltino sovietus vykdant "kolonijinius metodus". Jis Maskvos sutartį su Maskva palygino su 1938 m. Muencheno susitarimais.

Kai kurie delegatai, atstovavę po kelis šimtus narių, invaziją Čekoslovakijoje pavadino buvus "būdingu sovietinės galios politikos pavyzdžiu". Kiti kritikavo sovietų cenzūrą ir Lenkijoje, valdžios sluoksniuose, įžiūrimas antisemitines nuotaikas.

Jei tokios pažiūros būtų buvusios reikštos prieš metus, tai kalbėtojai būtų buvę palaikyti ereti kais ir jiems atimtas balsas.

Komunistų spauda smerkė okupaciją

Prieš komunistų suvažiavimą, Vienoje leidžiamas komunistų organas "Volksstimme" paskelbė žinomųjų komunistų, ir partijos pareigūnų, diskusinius pasisakymus. Daugumoje straipsnių buvo pasmerkta invazija Čekoslovakijoje ir nurodyta, kad buvęs pažeistas visų partijų lygybės dėsnis. Dar įdomiau, kad buvo nurodyta į politinį išsigimimą Sovietų S-je ir pabrėžtas reikalas artėti su kapitalistine sistema. Pramoninio miesto Wiener Neustadt delegatas rašė, kad "po karinių metų kapitalizmas nepaprastai išaugo ir daugumai dirbančiųjų patikrino tokį gyvenimo lygį, kurį liaudies demokratijos (komunistai) tegalėtų pasiekti tik žymiai vėliau."

Už maskvinį komunizmą pasisakė tik keli komunistai. Jiems atrodo, kad Sovietų Sąjunga pasaulinei socializmo kovai teikianti "pagrindus ir perspektyvą."

Komunistai reformatoriai tikisi laimėti

Austrijos komunistų tarpe vykus kovai, minėtame suvažiavime, įsikišus R. Vokietijos patarėjams, du nariai — reformatoriai nebuvo išrinkti į centro komitetą, betgi suvažiavimui baigiantis jie vėl grąžinti.

Nors Maskva deda visas pastangas, ir stambių lėšų nesigailėdama, sustabdyti vad. reformatorių, pasisakančių už laisvas nuo Maskvos rankas, įsigalėjimą, nors šie dar nėra galutinai laimėję, tačiau visi duomenys kalba už tai, kad Vak. Europos komunizmas tebeieško ir greičiausia, ras nepriklausomą veiklos kryptį.

V. A.

M. Laird, JAV gynybos vadovas kovo 5 d. vyksta į Vietnamą.

Vėl apšaudė Izraelio lėktuvą

Jau antras panašus įvykis

CIURICHAS, Šveicarija. — Penki teroristai vakar Ciuricho tarptautiniame aerodrome apšaudė, panaudoję ir kulkosvaidžius, Izraelio keleivinį "El - Al" lėktuvą. Pirmomis žiniomis, tris teroristus šveicarų policijai pavyko suimti, vienas buvęs vietoje nušautas. Lėktuvui padaryti nežymūs nuostoliai. Jis buvo pasiruošęs iš Šveicarijos skristi į Tel - Avivą.

Paskutinėmis žiniomis, apšaudymo metu sužeisti penki asmenys.

Tai jau antras panašus Izraelio keleivinio lėktuvo apšaudymas. Pirmasis buvo Atėnuose. Po pirmojo įvykio Izraelis pasiryžo atkirčiui, Beiruto aerodrome staigiu puolimu sunaikinęs keliolika Libano lėktuvų.

● **Berlynas "provokacijos židinys"**, paskelbė rytų Vokietijos komunistų organas "Neues Deutschland". Esą, sutartyse nenumatytos jokios garantijos patikrinti ryšių su Berlynu saugumą.

Grasina visiška Berlyno blokada

Komunistai pradėjo susisiekimo su Berlynu varžymus, rengasi stambesniems trukdymams — Maskva įtaigoja mintį: teks persvarstyti ryšių su Berlynu klausimą — Ji visiškai remia R. Berlyną, trys Vakarų sąjungininkai — Bonną.

Maskva peržiūrės vakariečių ryšius su Berlynu

BERLYNAS. — Rytų vokiečiai vakar buvo visiškai uždarę pagrindinį sausumos kelią iš Vak. Berlyno į Fed. Vokietiją. Autovežimių susisiekimas buvo sulaikytas apie dvi valandas. Vakarų diplomatų nuomone, šis komunistų žygis esąs įžanga naujiems trukdymams. Pačių stambiausių varžymų laukiama apie š. m. kovo 5 d., kai Vak. Berlyne susirinkę 1.036 vak. vokiečių parlamentarai rinks naująjį Fed. Vokietijos prezidentą.

Šalia R. Vokietijos, dabar ir Maskva vis labiau įsijungia į kurstomą nervų karą Vakarų atžvilgiu. Kariuomenės organas "Krasnaja Zviezda", nurodęs į Bonnos "provokacijas" ir griežtai pasisakęs prieš kovo 5 d. rinkimus, vakar iškėlė naują mintį — Maskva galinti siekti iš naujo persvarstyti vakariečių susisiekimą su Berlynu. Tai jautrus klausimas ir jis tvarkomas pokariniais keturių didžiųjų valstybių susitarimais.

Berlyno krizė ir blokados pavojai

LONDONAS. — R. Vokietijos komunistai pažymi, kad vakariečių skridimai bei kiti ryšiai su Berlynu, išskyrus karinio personalo keliones, tai tik privilegija, jokių raštiškų susitarimų nepatvirtinta.

Londono diplomatai, UPI žiniomis, šiomis dienomis pripažino, kad nesą susitarimų, kurie įgalintų laisvą gyventojų (ne karių) keliavimą į Berlyną. 1945 ir 1949 m. su sovietais pasirašyti susitarimai liečią orinį ir sausumos susisiekimą, tačiau tik karinių sluoksnių keliones. Tuo tarpu trijų sąjungininkų keleiviniai lėktuvai su Berlynu palaiko pastovų ir dažną susisiekimą, kuriuo pasinaudoja ne vienas.

Dėl to, tų politinių sluoksnių Londone nuomone, vyrauja įsitikinimas: Maskva su Rytų Vokietija gali siekti sukurstyti naują, didelę Berlyno krizę ir ryšių suvaržymus, neišskyrus ir galimų trukdymų trijuose oro koridoriuose. Tai turės išryškėti ateinančių dviejų savaičių tarpe.

Vak. Vokietijos kancleris K. G. Kiesinger vadovauja ir CDU partijai. Čia jis vienos kalbos metu.

Maskva: atsakomybė teksianti Vakarams

R. BERLYNAS. — Rytų vokiečių spauda vakar skyrė nepaprastą reikšmę Kremliuje buvusiam diktatoriaus Ulbrichto ir L. Brežnevo pasikalbėjimui. W. Ulbricht, sugrįžęs į Berlyną, aerodrome buvo pasveikintas sovietų ambasadoriaus R. Vokietijoje, P. Abrasimovo.

Vakarų stebėtojų nuomone, abu politikai Maskvoje neabejotinai buvo apsvarstę, kokios griebtis taktikos, priemonių siekiant sutrukdyti kovo 5 d. rinkimus. "Tass" žinių agentūra vakar paskelbė, kad L. Brežnevas pažadėjęs "visišką paramą" R. Vokietijos siekimams sutrukdyti Bonnos rinkimus Vak. Berlyne.

Bonna: trys sąjungininkai mus remia

BONNA. — Fed. Vokietijos vyriausybės nuomonės reiškėjas, spaudos žinybos viršininkas C. Ahlers vakar pareiškė: Bonna turinti visų trijų sąjungininkų — JAV, britų ir prancūzų — pritarimą. Ahlers teigė, kad vakariečių pažiūros visiškai sutampa ir tai ypatingai liečia naująją R. Nixono vyriausybę Washingtone.

Sovietai su prancūzais (JAV abejoja...) grasina Izraeliui prievartos būdu susitarti su arabais, teigia Izraelis (iš Tel Avivo spaudos)

Prez. R. Nixonas šią savaitę kruopščiai ruošiasi savo kelionei į Europą

Pekinas atšaukia pasitarimus su JAV

Pagrindinė kliūtis — pabėgęs diplomatas

WASHINGTON. — Pekino vyriausybė vakar pranešė Washingtonui: ji atšaukia anksčiau buvusį sutikimą vasario 20 d. Varšuvoje atnaujinti JAV - Kom. Kinijos diplomatų pasitarimus. Pažymėta, kad šis metas — netinkamas pasitarimam, svarbiausia, kad JAV "suorganizavo" kinų diplomato Ho-šu, iš Olandijos, pabėgimą į JAV, be to, JAV-se jaučiamos prieš Kiniją nukreiptos nuotaikos.

Valstybės departamentas apgailestauja

Valstybės sekretorius W. P. Rogers vakar pažymėjo: JAV vyriausybė apgailestauja Pekinui nesutinkant kalbėtis, ypač, kad Washingtonas būtų ateity siekęs "taikingo sambūvio" su Kinija. JAV vyriausybė visiškai atmeta Pekino kaltinimą — esą, Washingtonas paruošęs kinų diplomato pasitraukimą į Vakarus.

Įvairios žinios

Peru plečia ryšius su Maskva

Maskva stiprinasi, kraštas atsiriboja nuo JAV

LIMA, Peru. — Sovietų S-ga ir Peru vasario 17 d. Limoje pasirašė prekybos ryšių sutartį. Perų vyriausybė teigia, kad dabar kraštas nebūsiąs beveik išimtinai, ūkiniu atžvilgiu priklausomas nuo ryšių su JAV. Diplomatiniai santykiai su sovietais buvo užmegsti prieš tris savaites.

Ūkiniai ryšiai su komunistais dar labiau atšaldo santykius su Washingtonu. Jie jau buvo pašliję Peru vyriausybei nusavinus, be atlyginimo, amerikiečių žibalo bendrovę ir neseniai jūroje sulaikius JAV žvejų laivą. Jis buvo paleistas, sumokėjus 2.000 dolerių baudą.

Washingtonas susidomėjęs sutartimi

Valst. departamentas šiuo metu siekia patirti naujos sutarties apimtį bei tikslus. Šiuo metu aišku, kad Peru atsisako prekinių ryšių su ligšiolinių stipriausiu partneriu — JAV ir krašto karinis režimas (atsiradęs pernai spalio m.) įgalina Maskvai įsigalėti, pradžioje bent ūkiniu požiūriu.

Čekų prekybos ryšiai su Vakarais

Nesieks tiesioginės Vakarų kraštų paramos

PRAHA. — Ūkinių sluoksnių Prahoje žiniomis, Čekoslovakija, ir okupacijos nepaisant, tikisi per sekančius kelerius metus iš Vakarų gauti ūkinę paramą. Nuo invazijos, praėjusių metų rugpiūčio m:, kraštas iš įvairių Vakarų įmonių buvo gavęs kreditų 200 mil. dolerių sumai. Tie ryšiai vyksią tiek ilgai, kol nebus pasiektas lengvosios, pelną nešančios pramonės stiprinimo tikslas.

Pabrėžiama, kad vyriausybė jokiu atveju nenumato siekti tiesioginės piniginės paramos iš Vakarų kraštų vyriausybių.

Sovietų sutikimas privataus pobūdžio sandėriams nesąs reikalingas.

Vėl susidegino čekų jaunuolis

KLADNO. — Šiame mieste, netoli Prahos, vakar bandė viešai susideginti 28 metų jaunuolis. Liepsnas praeiviams užgesinus, jaunuolis buvo paguldytas ligoninėje. Nepaskelbta, kokia buvo žygio priežastis.

● **Hong Kongo gripas** įsigalėjo Čekoslovakijoje — paskelbė Prahos radijas. Jo žiniomis, rytinėje dalyje, Slovakijos kraš te gripo epidemija palietė apie 10.000 - 12.000 gyventojų.

TRUMPAI

Smurtas Illinois universitete

Sunaikino 5.000 bibliotekos kortelių

URBANA, Illinois. — Nežinomi asmenys — vandalai šiomis dienomis, kaip vakar paskelbta, Illinois universitete sunaikino apie 5.000 un-to bibliotekos katalogo kortelių. Nuostoliai siekia 55.000 dolerių. Pakeisti korteles užimtų kelis metus laiko.

Manoma, kad kaltininkai gali būti studentai — negrai.

Panašūs vandalų žygiai anksčiau yra buvę Berkeley universitete Kalifornijoje ir vienoje New Yorko kolegijoje. Illinois un-to biblioteka su apie 4 mil. knygų, yra viena stambiausių krašte.

———

SAIGONAS. — JAV B-52 bombonešiai tebepuola priešo telkinius į šiaurę ir į šiaurės vakarus nuo Saigono. Per 7 dienas numesta 7.200 tonų bombų.

● **Atominio varžymo sutartį** patvirtinti vakar senate, liudijęs kongreso užsienio reik. komisijoje, prašė valst. sekretorius William P. Rogers.

● **Rumunija** pasirašė sutartį su Kuba. Šioji gausianti 2.000 traktorių panaudoti cukraus gamyboje.

● **R. Vokietijos jūrininkas, jo** laivui iš Afrikos atplaukus į Nantes uostą Prancūzijoje, pasitraukė ir prašė politinio prieglobsčio.

KALENDORIUS

Vasario 19 d.: **Pelenų diena — Gavėnia. Šv. Konradas, šv. Belina, Šarūnas, Nida.**

Vasario 20 d.: **šv. Leonas vysk., šv. Amata, Visginas, Auksuolė.**

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien debesuota, rytą galimi lengvi sniego krituliai, temp. sieks 30 ir daugiau l. F., ryt — kiek šilčiau.

Saulė teka 6:41, leidžias 5:28.

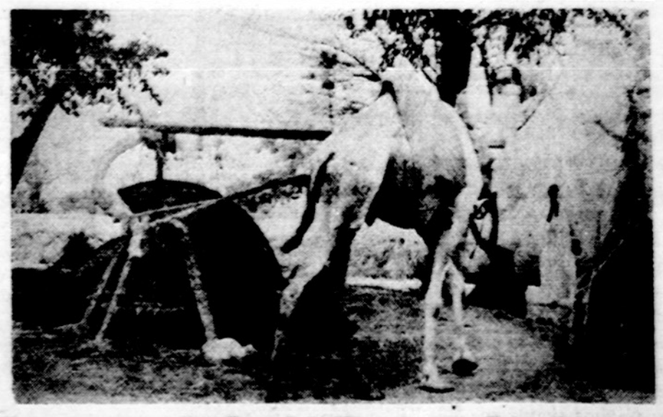

Kupranugario... galia... Daugelyje Nilo upės sričių Egipte šie gyvuliai panaudojami gyventojus aprūpinti vandeniu.

SKAUTYBĖS kelias

Redaguojo ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476 - 7089
GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ

Aušros Vartų tunto Birutės d-vės skautės. Kairėje vadovės draugininkė ps. Regina Vaitkevičienė ir adjutantė vyr. skautė sl. Jazmina Baukytė.

CHICAGOS SKAUTININKIŲ SUEIGOJE

Gausi dalyvėmis ir įdomi diskusijomis buvo paskutinioji Chicagos skautininkių draugovės sueiga vasario 9 d popietyje, v.s. G. Meiluvienės bute. Skautininkės nuoširdžiame pašnekesyje aptarė eilę rūpimų klausimų. Plačiau buvo diskutuota dėl pastangų užmegzti ryšį su įtakingomis kitų tautybių skaučių vadovėmis, turinčiomis įtakos tarptautiniam skautų biurui ir būtinybę išlikti ir tęsti savarankišką lietuviškos skautybės dvasią ir kelią. Paliestas ateinantis vadovių-vų suvažiavimas ir tolimesnė skautininkių draugovės veikla.

Sueigą vedė neseniai išrinktoji draugininkė v.s. H. Plaušinaitienė. Dalyvavo buv. vyr. skaut- poetė v.s. J. Vaičiūnienė, dabartinė vyr. skaut. v.s. Malvina Jonikienė, Vid. rajono vadeivė s. Birutė Kožicienė, abiejų Chicagos skaučių tuntų tuntininkės ir arti 40 skautininkių — esančių ir buvusių vadovių. Sueigon atsilankiusiai ps. Juzei Daužvardienei seserijos VS v.s. M. Jonikienė prisegė Lelijos ordiną už jos nuopelnus lietuviškojo darbo baruose.

Sueiga baigta vaišėmis ir draugiškais nuomonių pasidalinimais. Ateinanti sueiga, kovo antrą sekmadienį, numatyta s. Sofijos Kunstmanienės namuose, o balandžio mėn. — s. Sofijos Jelionienės namuose. Gegužės mėnesio sueigą pas save užkvietė s. Birutė Kožicienė. Kovo mėn. sueigoje numatyta aptarti pasiūlymus seserijai ateinančiam vadovių suvažiavimui. Visos skautininkės kviečiamos pasvarstyti šią temą ir dalyvauti diskusijose.

Sueigos dalyvės skirstėsi pakilioje dvasioje, reikšdamos padėką v.s. Meiluvienei už sueigos priėmimą ir vaišes, o draugininkei v.s. Plaušinaitienei ir jos padėjėjai ps. Rūtai Jautokienei už skautininkių draugovės veiklos pagyvenimą.

Kernavės tunto skautės ruošiasi Kaziuko mugei tunto rėmėjų p. Petkūnų namuose. Iš k. V. Petkūnaitė, G. Vindašiūtė, S. Traškaitė, D. Petkūnaitė, A. Miglinaitė, D. Stelmokaitė ir J. Micevičiūtė.

SKAUTININKĖS DIRBA, KAD SESĖS GALĖTŲ ŽAISTI

LS seserijos baigia paruošti spaudai labai reikalingą skautiškų žaidimų leidinį, kuris ypatingai reikalingas jaunesnėms vadovėms ir kuriuo galėtų naudotis gausus lietuviškasis jaunimas. Seserijos vadiją, telkdama lėšas šio leidinio išleidimui, ėmėsi skautiško sumanumo ir moteriško meno, praėjusį sekmadienį Jaunimo centre įruošdamos kavinę. Tortus ir pyragus šiam reikalui suaukojo seserijos vadijos narės ir jų artimosios, o darbui kavinėje įsipareigojo v. sl. Felicija Jaunienė, v.s. Alė Namikienė, v.sl. Irena Kriaučeliūnienė, s. Birutė Kožicienė ir skautės sesutės Karaliūnaitės. Kavinę organizavo ir pravedė seserijos vadijos reikalų vedėja v.s. Regina Kučienė.

Skautininkių lūkesčiai ir darbas nebuvo apvilti ir gautos pajamos, nors ir nedidelės, jau yra kuklus pradinis įnašas gražaus užsimojimo vykdymui. Įvertindami gražų tikslą piniginėmis aukomis prisidėjo nuolatinis skautiškų darbų rėmėjas dr. Leonas Kriaučeliūnas ir p. Julius Pakalka. Skautininkės yra pasiryžusios ištęsėti, kad jaunosios sesės krykšdamos galėtų žaisti skautiškus žaidimus, per juos lavintis būti vertingomis lietuviškosios skautybės tęsėjomis ir naudingomis savosios bendruomenės narėmis.

IŠTRAUKA IŠ ĮSAKYMŲ KNYGOS

Lituanicos tunto Vinco Krėvės draugovės, besidžiaugiančios savo naujai pašventinta vėliava, įsakymų knygoje skaitome:

"Draugovės vadijos ir skautų vardu, širdingai dėkoju draugovės tėvų komitetui už visas įdėtas pastangas ir sėkmingai pravestus laimėjimus, kurių pelnu jie šiandien įteikė draugovei vėliavą. Tėvų komitetui ir jam talkininkaujantiems draugovės skaurų tėvams skautiškas "AČIŪ!"

Naujoji draugovės vėliava buvo pašventinta Lituanicos tunto iškilmingoje sueigoje vasario 16 d. Vėliavą pašventino tunto kapelionas s.v. ps. Algimantas Kezys, S.J. Vėliavos krikštatėviais buvo kelerius metus šios draugovės tėvų komitetui vadovavęs ir draugininkui visokeriopai talkines Aleksas Vitkus ir Danguolė Vitkuvienė. Draugovei sėkmingai vadovauja tunte išaugęs vadovas s.v. vyr. sl. senj. Gintaras Plačas su jaunųjų vadovų štabu. Draugininko pavaduotojo pareigas šiuo metu eina s.v. sl. Arūnas Krutulis ir adjutanto — psl. Vytautas Rupinskas.

SKAUTININKŲ RAMOVĖJE

Chicagos skautininkų-kių Ramovės sausio mėn. sueigoje buvo išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro ilgametis jos pirmininkas v.s. Pranas Nedas, ps. Albina Ramanauskienė ir ps. Orentas. Pirmininko pareigas sutiko ir toliau eiti v.s. P. Nedas.

CICERO BIRUTĖS DRAUGOVĖS VEIKLA

Cicero, Ill., gražią veiklą vysto gausi jaun. skaučių ir skaučių K. Birutės draugovė, kuriai vadovauja ps. Regina Vaitkevičienė ir vyr. skautė sl. Jazmina Baukytė. Veikloje gražiai bendradarbiaujama su vietinėm Lituanicos tunto jaun. skautų ir skautų Mindaugo ir Kęstučio draugovėmis. Gruodžio mėn. pabaigoje visi skautiški vienetai Cicero Šv. Antano lietuvių parapijos salėje buvo susirinkę bendroms tradicinėms skautiškoms Kūčioms. Po kalėdinių vaišių visi organizuotai atidavė paskutinę pagarbą mirusiam mokytojui B. Babrauskui.

Kūčių dienoje dalis paukštyčių ir skaučių dabar negaluojantį buvusį parapijos kleboną prelatą Albavičių pasveikino giesme "Tyliąją naktį", o vyresnės sveikino prel. Mykolą Krupavičių.

Draugovė veikliai jungiasi į Cicero lietuviškąją veiklą, dalyvaudama įvairiuose parengimuose ir, kur yra kviečiamos mielai prisideda darbo talka.

Šiuo metu draugovės mamytės ir tėveliai, vadovaujami energingos tėvų komiteto pirmininkės p. M. Gabalienės ir jos padėjėjų, uoliai ruošiasi Kaziuko mugei, o sesės, didelės ir mažos, ruošiasi specialybių ir patyrimo laipsnių egzaminams.

ĮDOMI PARODA

Lituanicos tuntas savo iškilmingos Jubiliejinių metų užbaigimo sueigos proga, Jaunimo centre buvo suruošęs įdomią tunto meniškų darbų parodą. Ant didžiolio stalo rikiavosi tunto dievdirbių ir medžio drožinėtojų kūryba — grakštūs meniški koplytstulpiai, koplytėlės, žvakidės, laikraštinės, dėžutės ir kitokie pritaikomojo meno kūriniai. Stalo viduryje — meistriškai sukurta lietuviškojo kaimo sodyba, kuri daugeliui parodos lankytojų priminė paliktuosius tėviškės namus, o jautresnėms lankytojoms išspaudė tėvynės ilgesio ašarą.

Parodos kambario sienas puošė lankytojus užburiantys s.v. ps. dr. Romo Povilaičio paveikslai, sukurti iš natūralios gamtinės medžiagos. Paprasti laukų akmenėliai, jūrų kiaukutėliai,medžio šakos ir šaknys, laukinės gėlytės, javų varpos ir šiaudeliai, konkorėžiai ir jų dalys — paprastos kasdieninės ir daugelio neįvertintos medžiagos, gamtą mylinčio menininko sumaniai panaudotos, daugeliui lankytojų suteikė galimybę gėrėtis meniškais kūriniais, o taip pat atskleidė pačios gamtos grožį net ir kasdieninėse menkose jos apraiškose. Parodoje išstatyta arti 40 paveikslų, vienas už kitą įdomesnių. Sunku buvo nuo jų akis atitraukti. Įdomi ir vertinga skautininko Romo Povilaičio kūryba ir jo noras paremti skautiškąją veiklą, nes visus savo parodoje išstatytus kūrinius dovanojo Lituanicos tunto Kaziugo mugės eksponatų lentynai. Lituanicos menininkam ı skautininkui Romui linkėtina daug kūrybingų metų ir ištvermės lietuviškosios skautybės darbo baruose.

Birutės draugovės paukštytės atlieka programą tradicinėse skautų Kūčiose, Ciceroje.

BOSTONO SKAUTŲ VYČIŲ VEIKLA

Bostono skautai vyčiai yra pasiskirstę į du būrelius, kuriems vadovauja v.sl. Bronius Banaitis.

Senųjų Lapinų skautų vyčių būrelį sudaro vyresnio amžiaus skautai vyčiai. Tai daugiausia vyrai jau baigę mokyklas, atitarnavę kariuomenę, sukūrę savo šeimas. Visi jie be išimties perėję per Bostono Žalgirio tunto eiles ir toliau yra likę tunto nariais, duodami tunto veiklai stiprų pagrindą. Jiems vadovauja s. Č. Kiliulis.

Dariaus skautų vyčių būrelį sudaro jaunesni amžiumi skautai vyčiai ir daugumas iš jų dar lanko įvairias mokyklas. Jiems vadovauja sl. Arūnas Subatis.

Savo neseniai pateiktame metiniame darbo plane skautai vyčiai yra numatę įdomią programą: suruošti foto parodą tema "50-tis metų Lietuvos Skautijai" ir eilę paskaitų, paskaitininkus kviečiant iš visuomenės tarpo.

Neseniai įvykusiose sueigose kalbėjo Lietuvių bendruomenės apygardos pirm. inž. Antanas Skudzinskas apie bendruomenę ir Lietuvių fondą. Providence kolegijos profesorius kun. Antanas Jurgėlaitis — 'Katalikų Bažnyčia moderniame pasaulyje".

Dar šią žiemą numatoma sužaisti šiam sezone ledo rutulio rungtynes prieš skautų komandą, turėti iškylą į New Hampshire kalnus, o pavasarį mūsų mažiesiems suruošti margučių ritenimo popietę su programa.

K.N.

SUSIMĄSTYMO DIENOS SUEIGA

Aušros Vartų tunto visų draugovių skaučių susimąstymo dienos iškilminga sueiga įvyks vasario 23 d., 11 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visoms skautėms dalyvavimas būtinas. Maloniai kviečiami tėveliai ir svečiai dalyvauti šioje sueigoje.

Sueigą praves Aušrinės dr-vės draugininkė, vyr. sl. Jūratė Eidukaitė.

Aušros Vartų skautės

SEKMADIENIO POPIETĖ

Aušros Vartų tunto, Gabijos vyr. skaučių dr-vė, vadovaujama ps. E. Šalčiūnienės, kovo 9 d. 5 val. p.p., Jaunimo centro mažojoje salėje ruošia sekmadienio popietę. Pašnekesį, paįvairintą skaidrėmis iš kelionės Lietuvon, maloniai sutiko pravesti v.s. F. Kurgonienė.

Tunto vadija, vyr. skaučių būrelių sesės, tunto vyr. skautės ir skautės yra kviečiamos šioje įdomioje popietėje dalyvauti.

Gabijos vyr. skautės

KATALIKAI JUGOSLAVIJOJ

Italijos katalikų dienraščio 'Avenire" korespondentas Mazzarioli šiomis dienomis aplankė Liubianos arkivyskupą Juozapą Pogacnik ir turėjo ilgesnį pasikalbėjimą apie katalikų Bažnyčios padėtį dabartinėje Jugoslavijoje. Katalikų Bažnyčios padėtis Jugoslavijoje — rašo korespondentas — paskutiniu metu yra žymiai pasikeitusi. Vietoje seniau vykusio religinio persekiojimo dabar katalikų Bažnyčia išėjo iš katakombų ir džiaugiasi tam tikra, kad ir nepilna tolerancija. Vatikano II-jo Susirinkimo dvasioje katalikų Bažnyčia atjaunėjo ir vietoje tradicinio individualizmo labiau reiškiasi bendruomeninis gyvenimas. Ypatingai stebina gausus ir organizuotas jaunimo bei studentų dalyvavimas pamaldose, ir religiniame gyvenime. Vien tik Slovenijos sostinėje Liubianoje kasmet apie 500 universiteto studentų lanko teologinius kursus pranciškonų bažnyčioje, dalyvauja rekolekcijose, gieda bažnytiniuose choruose ir uoliai bendradarbiauja Slovenijos katalikų laikraštyje "Šeima", kurios leidžiama virš 130,000 egzempliorių. Liubianoje kasmet organizuojami dveji katechumenų kursai, kuriuose dalyvauja nemaža suaugsių ir komunistų, nusivylusių marksizmo idealais ir trokštančių pilnai susipažinti su krikščionybės tiesomis. Katalikų Bažnyčios atgimimo dvasią geriausiai liudija gausūs dvasiniai pašaukimai, taip kad ne visi aspirantai į kunigus ar vienuolius gali rasti vietos dabartinėse seminarijose ar vienuolynuose. Nemažų sunkumų sudaro ir bažnyčių bei šventovių trūkumas, kurių dar negalima laisvai statyti. Daug kur miestams išaugus dvigubai gyventojų atžvilgiu, daugelis tikinčiųjų pasigenda savųjų šventovių. Tačiau esamų šventovių lankymas yra labai didelis. Miestuose 25 proc. tikinčiųjų kiekvieną savaitę dalyvauja šv. Mišiose gi provincijos miesteliuose apie 80 proc. Nors valstybė nieko nepadeda Bažnyčiai, ji pilnai išsilaiko iš tikinčiųjų aukų ir gali didžiuotis turėdama viena iš visų komunistinių kraštų labai stiprią katalikišką spaudą... pabrėžia italų "Avenire" korespondentas pakartodamas Liubianos vyskupo žodžius, kuris pats praeityje iškentėjo 8 metus kalėjimuose.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Subscription: $17.00 per yr. in Cook County, Illinois & foreign $15.00 per year outside Cook County and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV ir Kanadoj	$15.00	8.00	4.50	1.75

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai. Pardavimas ir taisymas.
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Parke
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

A. ABALL ROOFING CO.
Įsteigta prieš 49 metus
Dengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.
LA 1-6047 arba PO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel. REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitar.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą; jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. S. ir M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2—9 v., šeštadieniais 10-1 p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960.
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. Pr 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v., šešt. nuo 9 iki 12 val.: arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 W. 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p., 6-8 val vak. Šeštad. 12-3 val. p.p., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street. Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 — 8 val vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5—8 val., antrad. ir penkt. 1—4 val. Priiminėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v. šeštad. [illegible] popiet

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue
Valandos: 2—9 val. p. p. Išskyrus trečiadienį

Telef. 423 - 2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 So. Kedzie Avenue
Val., pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir Šeštad. 8 v. r. iki 3 v popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos)
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appt.).

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val.: antrad. nuo 2—5 popiet. ketvirtad. nuo 6—8 vakaro
Ofiso telef. 776-2880
Rezid. telef. PRospect 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.: antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas — 925-8296
Valandos: 2—8 v. v., penktad 10—12 v. r., 2-8 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., Treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2—4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priiminėja ligonius tik susitarus
Val.: 2—4 p. p. ir 6—8 v. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Avenue
Val.: pirm., antrd., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakaro. šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Kultūrininkų genocidas ir

LIETUVIŲ MARTIROLOGIJOS TELKIMAS

Su džiaugsmu sutinkame žinią, kad ateitininkai pasiryžo išleisti Sibiro kankinio prof. Prano Dovydaičio monografiją, ir tai užangažuodami šiam darbui tokį aukštų kvalifikacijų žmogų, kaip dr. Juozas Girnius, "Aidų" redaktorius. Mes žinome, kad jisai, kokią temą bepaimdamas, savo filosofiniu įžvalgumu, padaro jos vystymą gilų ir įdomų. Tuo labiau ši knyga bus dar svaresnė, kad joje bus aptariamas gyvenimas vieno iš mūsų valstybės kūrėjų, pirmaujančio kultūrininko, ateitininkų steigėjo ir kruvino tremties kankinio.

Kartu su šiuo leidiniu, turėsime trijų tauriųjų mūsų tautos švyturių aptarimą atskiromis knygomis: prof. St. Šalkauskio jau išleistoje biografijoje, prof. K. Pakšto dabar ruošiamoje prof. Ereto Šveicarijoje ir pagaliau dabar —prof. Dovydaičio. Su šia monografija pereinama prie įamžinimo atminimo mūsų tautos pirmaujančių kankinių sunkiąją vergijos naktį.

*

Šios pastangos turėtų būti ryžtingai plečiamos. Neseniai mus pasiekė žinia apie dėmesio vertas pastangas laikraštininko Vlado Mingėlos, kuris pradėjo vesti sąrašus Lietuvos priešų nukankintų mūsų žurnalistų sąjungos narių. Kartu vedama kartoteka visų mirusių lietuvių laikraštininkų. Tarp jo jau suregistruotų lietuvių laikraštininkų kankinių užtinkame šias pavardes: Kazys Bauba 1943 m. žuvęs nacių Stutthofo koncentracijos lagery, Julijonas Butėnas 1951 m. balandžio mėn. žuvęs didvyrio mirtimi bolševikų persekiojamas, Matas Bagdonas kankinio mirtimi mirė ištremtas į Sibirą, Tomas Dambrauskas 1940 m. nukankintas NKVD, Jonas Kalnėnas miręs kankinio mirtimi bolševikų ištrėmime, Vincas Kemėžys 1945 m. bolševikų suimtas ir išvežtas tragiškai mirė, kan. Fabijonas Kemėšis, kankinio mirtimi mirė 1954 m. Krasnojarsko srityje, dr. Ignas Skrupskelis mirė kankinio mirtimi Vorkutoje, Petras Radzevičius Sibiro tremtyje iškankintas mirė 1959 m. liepos 21 d., jau grįžęs į Lietuvą, Izidorius Tamošaitis mirė 1953 m. komunistų kankintas Krasnojarske, Sibire.

*

Tai tik dalis mūsų gabiųjų plunksnos darbuotojų, kurie okupantų raudonųjų budelių buvo nukankinti žiaurioje tremtyje. Kaip iš to sąrašo matome, komunistai savo žiaurumu pralenkė net ir barbarus nacius.

Mes negalime šių brangių mūtų tautos kankinių pamiršti. Kol dar yra gyvų žmonių, kurie juos pažino, kurie su jais susirašinėjo, kurie apie jų likimą turi žinių, reikia visa tai surinkti į lietuviškos martirologijos tomus. Suminėtos pavardės yra tik žurnalistų. Betgi kiekviena mūsiškių profesija turi savus kankinius: profesoriai, inžinieriai, gydytojai, karininkai, kunigai, dailininkai, rašytojai, gailestingosios seserys, mokytojai ir kiti. Kiekviena mūsų organizacija turi savo kankinių: ateitininkai, skautai, neolituanai. Kiekviena mūsų politinė partija turi gausybę savų kankinių: krikščionys demokratai, liaudininkai, tautininkai, socialdemokratai ir kiti. Argi leisime jų vardams išnykti užmarštyje.?

*

Girdėti, kad tai viena, tai kita išeivijoje esanti organizacija, draugija ruošia savo monografijas. Be kitų motyvų, čia norima atžymėti savo veikimą, atsiektus laimėjimus. To negalima peikti. Tai bus gera medžiaga mūsų kultūros istorijai. Tuos darbus reikia vykdyti ir užbaigti. Bet mes būtume perdaug savameiliški, jeigu tesistengtume suregistruoti tik savo nuopelnus, o pamirštume tuos, kurie savo vardus krauju irašė lietuvių tautos likiminėje istorijoje. Jie nusipelno didesnio dėmesio, negu mes. Sibire nėra jokio paminklo ant jų kapo, net nėra žymiu, kur jie buvo užkasti svetimojoje šiaurėje. Ant mūsų gula sunki pareiga jiems paminklą pastatyti.

Buvo gražu matyti, kad išleidžiant kai kuriuos leidinius jie buvo dedikuoti tai vienam, tai kitam Sibiro kankiniui atminti. Bet tai tik mažas lašelis to, ką jie nusipelnė. Jų atminimo iškėlimas bus ne tik jų pagerbimas, bet tai pat ir ateities kartų atsrasymas, kad daugiau tokiu barbariškų žudynių niekada nebebūtų, kad daugiau tokio kultūrininkų genocido, kokį vykdė naciai su tebevykdančiais komunistais, niekur nebepasikartotų.

*

Praktiškai reikia, kad kiekviena organizacija parinktu iš savo tarpo prie centro valdybos žmogų, kuris rinktų žinias savo artimuių žmonių martirologijai. Užvesti kartotekas, jas vis nuolat papildyti žiniomis, laiškais ir asmeniškų susitikimų raginant telkti informacijas. Sutelkus daugiau žinių reikia leisti atskiras monografijas apie lietuvius kankinius laikraštininkus, rašytojus, profesorius, gydytojus, teisininkus, karininkus ir t. t. Gali būti artimesnės profesijos sublokuotos į vieną leidinį. Stambesniu nuopelnu žmogui gali susidaryti atskira monografija, kaip dabar prof. Dovydaičiui.

Šis uždavinys reikalingas nuolatinio judinimo, priminimo, raginimo. Ir čia, mums rodos, galėtų daugiau iniciatyvos parodyti lietuvių istorikų draugija. Knaisiotis tik po archyvus ir senus leidinius, nors ir yra geras, nuadingas dalykas, bet persiauras reikalas, ypač mūsų laikais. Permažas uždavinys yra istorijos kompiliavimas, kada turi vykti mūsų tautos istorijos kūrimas. Dabar lietuvių tautos istorija yra krauju rašoma ir nereikia leisti, kad laikas ją išblukintų, dulkėmis apneštų, iš atminties išdildytų. Būtinas reikalas tai sutraukti į kartotekų lentynas, į rankraščių papkes ir į naujų leidinių tomus.

J. Pr.

Marksizmo ir krikščionybės konfliktas

Žmogaus veikla žemėje nėra skirta vienos klasės išnaikinimui kitos

K. ŠILINIS

Mūsų laikų idėjiniame ir visuomeniniame bei politiniame vyksme krikščionybės ir rusiškojo bolševikinio marksizmo konfliktas užima centrinę vietą. Šio konflikto priežastimi yra krikščionybės ir marksizmo prieš šingybė turinyje — pažiūroje į žmogų ir pasaulio visatą. Šis konfliktas nėra naujas. Jau daugiau kaip šimtmetis praėjo nuo marksizmo doktrinos formavimosi pradžios, ir jau 51 metai kaip ši doktrina specifinėje rusiškojo bolševizmo formoje reiškiasi ne vien teorinėje, bet ir tarpvalstybinėje plotmėje, tapdama vis veiksmingesniu faktorium. Tai paryškina neseni įvykiai Čekoslovakijoje.

Karolis Marksas žmogų supranta kaip grynai imanentinę, pačią save susikuriančią būtybę. Šiame savęs kūrime žmogus esąs ekonominiai socialinių gamybos santykių apspręstas. Šis apsprendimas esąs visiškas. Tik persiformuojant sąlygoms, galįs keistis ir žmogus. Perkeisdamas ekonominio gyvenimo sąlygas ir iššaukdamas naujus gamybos santykius, marksizmas siekia įgyvendinti naują, tobulą žmogaus tipą.

Konfliktas

Pagal Marksą, žmogaus gyvenimas yra apribotas jo žemiškąja egzistencija. Žmogus yra vienintelė istorijos realybė ir jos vienintelė prasmė. Žmogaus susiformavimas vykstąs jo dialektiniame santykyje su gamta istorinio proceso bėgyje. Šioje būties ir žmogaus sampratoje Ditvybei iš viso nelieka vietos. Marksistinė dialektika žmogaus samprata neprileidžia jokio objektyvaus apsprendimo, jokios a priori duotos žmogaus prigimties. "Jei Vakarų pasaulis prarastų viltį surasti kažką amžino ir nekintamo būties, proto ir doros srityse, tai būtų lygu intelektualinio pralaimėjimo pripažinimui prieš pirmyn žengiančią komunistinę pseudoreligiją, teikiančią Absoliutinės tiesos pakaitalą" (N. Roodkowsky, Marxism's Appeal for American Intellectuals, The Catholic World, vol. 192, 1959 m.).

Žmogaus prigimties klausime krikščionybės ir marksizmo pažiūros nešvengiamai turi sueiti į konfliktą. Pagal tomizmą ir krikščioniškąją antropologiją apskritai žmogui priskiriama duota prigimtis: žmogus egzistuoja Dievo sukurtoje pirminėje tvarkoje, kuri apjungia visa, kas yra sukurta. Dievas yra ne tik visų daiktų pradžia — principas, bet Jis yra ir visų kūrinių bendrai bei kiekvieno kūrinio atskirai pabaiga (tikslas). Būdamas panašus į Dievą, žmogus žino, kas gera ir kas bloga. Jis žino, kad protas jam yra duotas tiesai pažinti, o valia — prie aukščiausio gėrio prisirišti. Jei žmogus šios Dievo tvarkos prisilaiko, jei jis pasiduoda šiam dieviškam norui, jeigu spontanišku širdies aktu Dievui sugrąžina iš Jo gautą būtį, tuo pačiu žmogus vykdo tą uždavinį, kuriam jis yra sukurtas.

Kiekvienas protiškai subrendęs žmogus šiame pasaulyje, turėdamas veikimo laisvę, atsistoja prieš šį pasirinkimą: pagerbti Dievo nustatytą tvarką ar jai pasipriešinti, ją sugriauti. Kiekvienas žmogus pasirenka vieną ar antrą, nes Kristus, dieviškasis žodis tapęs kūnu — Žmogus ir Dievas, pasakė, kas nėra su Juo, tas yra prieš jį. Kiekvienas atpirkimas ateina iš Kristaus, pasakė Pijus XII, o ne iš gamtos, kuri visuomet, o gal juo labiau šiandien, veikiant technikos galiai, yra pasirengusi uždėti savo grandines.

Laikinųjų dalykų ryšiai su amžinaisiais

Apaštalo Pauliaus raginimai nutraukti gamtos uždėtas vergijos grandines, pasirenkant Kristų ir jį sekant, dėl to šiandien yra aktualūs, kaip dar niekuomet — pabrėžė Šv. Tėvas Pijus XII savo 1957 metų kalėdinėje kalboje. Kristus, o ne kas kitas yra jūsų Dievas, gamtos Tvėrėjas ir Viešpats, jūsų išlaisvintojas ir Išganytojas. Esate paskirti per jį "tapti Dievo vaikais" (Jon. 1, 12), o ne šio pasaulio elementų vergais; esate pašaukti ne dalinai ištobulinti vieną ar kitą galią, bet visame žmoguje atnaujinti tobulą Dievo paveikslą, kuris pats yra darnumas ir visokios pasaulio tvarkos šaltinis.

Dievo Sūnaus atėjimas į pasaulį akivaizdžiai parodo tuos vidinius ryšius, kurie sieja laikinuosius dalykus su amžinaisiais. Pasaulis ir žmogus neturėtų nei pagrindo, nei galimybės egzistuoti, jei jie nebūtų Dievo Tvėrėjo amžinojo buvimo dalyviai... Sutvertame ir laikiname pasaulyje galioja aukščiausias ir amžinasis įstatymas, kuris viskam duoda buvimą ir tvarką, savyje baigtinę tvariniją pakelia į tą kilnumo laipsnį, nuo kurio ji gali atspindėti paties Tvėrėjo darnumą, begalybę ir amžinumą.

Nejausdamas esminio savo ryšio su amžinumu, modernusis žmogus nukrypsta į laikinojo pasaulio bei medžiagos garbinimą. Jo gyvenimas tampa nuolatiniu rūpesčiu dėl paties savęs išlaikymo; tampa tarsi keliu į mirtį, kurį bandoma pridengti tam tikrų balgtinės prigimties išdidumu.

Žmogaus veikimas žemėje nėra skirtas vienos klasės naikinimui kitos, kūrimui beklasei visuomenei, bet skirtas iškelti amžinąjį Dievo darnumą. Įsikūnijęs Amžinasis Žodis tokiu būdu išlaisvina žmogų iš vergijos, jį išgelbsti nuo bergždžio užsidarymo pačiame savyje, jam grąžina viltį, einant pažangos keliu.

Besiruošiant kelionei į mėnulį vasario 28 d. pakils kelionei apie žemę Apollo 9. Ja skris astronautai James A. McDivitt, David R. Scott ir Russell L. Schweickart.

keltis į raudonųjų dvarų centrus. Sovietinėje santvarkoje laisvės nėra — žmonės kilnojami kaip galvijai iš vieno gardo į kitą.

J. Žvilb.

Massachusetts atstovų rūmų priimtą rezoliuciją Lietuvos reikalu pasirašo gubernatorius Franc Sargent. Dalyviai: Worcesterio Lietuvių Organizacijų tarybos pirm. Pr. Stanelis, atstovų rūmų atstovas worcesteriškis Charles Tagminas, kurio iniciatyva priimta rezoliucija, gubernatorius ir Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jonas Jutkevičius.

Nepagrįsti Marko teigimai

Faktas, kad krikščionybės mokslas davė pagrindą individo vertei ir demokratijai, bet bolševikiniai marksistai į tai nekreipia dėmesio. K. Marko filosofija yra ateistinė; Marksas į religiją žiūri kaip į pažangos ir laisvės užgniaužėją, bet nejautė pareigos savo teigimų apie religiją pagrįsti. Jis net nestudijavo krikščionybės autentiškų šaltinių, nors sakėsi esąs mokslinio, t. y. objektyvaus metodo čempionas. Bolševikiniai Marksistai turi atsiminti, kad tiesos nesukursi, bet ją reikia surasti. Todėl reikėtų vengti teigti, kas tik ant liežuvio užeina.

Dvasios pasireiškimas žmogaus veiksmuose yra toks neužginčijamas, kad tik iš anksto susikurti, nepagrįsti sprendimai ir prietarai gali ją paneigti. Dvasios veikimas liudija apie pasaulio vienumą, tvarką ir iš Dievo kilusį darnumą, be kurio net mokyklose naudojamos matematinės formulės neturėtų nieko bendro su tikrove.

Be Kristaus negali būti tvarkos ir darnumo žmonių tarpusavio santykiuose, — pabrėžė Pijus XII. Materializmas, kuris atmeta Kristų, nepasiūlė nieko kito, kaip tik nežmoniška prievarta pavergtų žmonių kolektyvą, kuriame nėra vietos paskiro asmens teisėms ir laisvėms. Visai kitoks yra socialinis bei visuomeninis gyvenimas, kuriamas Kristaus parodytu pavyzdžiu. Tik jame yra galimas broliškas bendravimas, pagerbiant visų teises ir siekiant įvykdyti paties Tvėrėjo nurodytą uždavinį.

Po Kristaus gimimo žmonijos istorija jau nėra aklų jėgų žaidimas, ji yra įsikūnijusio Dievo dimas, ji yra paties įsikūnijusio Dievo Žodžio istorijos dalis, kurioje liūdesys, sielvartas ir kančia įgauna visai kitą prasmę.

Nepaisant ką besakytų rusiškojo bolševikinio marksistai apie religiją bei krikščionybę, krikščionio veikimui nėra tokių sričių, kurios būtų draudžiamos: jokia gyvenimo sritis, jokia institucija, joks galios panaudojimas negali būti draudžiamas Dievo bendradarbiams, siekiantiems išlaikyti dieviškąją tvarką ir darnumą pasaulyje.

Katalikai, pabrėžia Šv. Tėvas Pijus XII, turi pilnai įsisąmoninti tai, ką jie gali ir ko jie nori. Jie turi būti dvasiškai ir techniškai pasiruošę siekti savo tikslų. Be to jie negalės suteikti jokios pozityvios pagalbos, o juo labiau negalės amžinąja šviesa nušviesti visų bendrus siekimus, atnešdami nuostolį Kristaus garbei ir savo sieloms.

PABALTIJO ATSTOVAS SAIGONE

Neseniai Pietų Vietname sostinėje Saigone vyko Pasaulinis prieškomunistinės lygos (World Anti-Communist League) kongresas. Iš Stockholmo ten dalyvavo ir Pabaltijo komiteto atstovas estas Arvo Hormas, kuris kartu yra ir Pasaulinės prieš komunistinės lygos Švedijos skyriaus generalinis sekretorius. Be jo taip pat dalyvavo ir švedų Demokratijos santarvės atstovas Nimanis. Jie dalyvavę stebėtojais ir Azijos tautų Prieškomunistinės lygos sueigoje. Hormas ir Nimanis buvę priimti Pietų Vietnamo prezidento Thien, ministro pirmininko Huongso, užsienių reikalų ministro Tanso ir kitų valdžios pareigūnų. Su prezidentu Thien buvo aptarta padėtis Švedijoje, kur Šiaurės Vietnamas, Kuba, Raud. Kinija ir Sov. Sąjunga braunasi į spaudą, radiofoną, televiziją, profsąjungas ir politines partijas, kad paveržtų savo naudai viešąją nuomonę. Kaipo priešsvara tam — aptartas Pietų Vietnamo informacijos biuro steigimas Stockholme, o vėliau ir Bonnoje bei Romoje.

(A. T.)

Spaudoj ir gyvenime

DIDINAMOS DUOKLĖS LIETUVOJE

Vilniuje leidžiama "Tiesa" Nr. 30 vasario 5 d. vedamajame pirmame puslapyje skelbia apie didinimą duoklių okupantams Lietuvoje. Straipsnyje rašoma: "Šiais metais galvijienos pardavimas valstybei turėtų padidėti 8-10 procentais, o parduodamas galvijų prieauglis turi sverti 420-450 kilogramų."

Koks tas pardavimas valstybei, galime suprasti iš fakto, jog visame krašte yra tik vienas pirkėjas —valstybė. Ji nustato ir kainas—už kiek pirks... Laisvoje rinkoje kolchozininkai tegali pardavinėti tik menkas savo išaugintas smulkmenas.

Lietuvos kolchozininkus šiuo metu užgula ir antra sunkenybė — jie dar kiečiau spaudžiami iš savo vienkiemių, iš savo pamiltų sodybų

Rūkas ant vieškelio

Romanas

STASIUS BŪDAVAS

Iš anglų kalbos vertė Al. Baronas

19

— Aš labai apgailestauju, Vytautai, — pasakė Boleslavas, — aš atsiprašau, kad atėjau taip vėlai, — jis laikė rankoje mažą lagaminėlį. Jo veide buvo susirūpinimas.

— Ne, ne, Boleslavai, aš tik juokauju, tu gali lankyti mus kiekvienu laiku. Mūsų durys yra tau atviros dieną ir naktį. Duok čia savo naštą, — paėmė iš Boleslavo lagaminėlį.

Dabar svečias priėjo prie senosios moters ir pasisveikindamas pabučiavo jai ranką. Panašiai jis pasisveikino ir su Milda. Paspaudęs rankas vyrams priėjo prie lagaminėlio, išėmė iš jo mažą ryšulėlį ir ištiesė Mildai.

— Tai yra iš ponios Henzen ponai Mildai, — pasakė jis.

— Ačiū Boleslavai, — padėkojo ši ir pradėjo atvynioti ryšulėlį.—O, žiūrėk, toks didelis gabalas sviesto. Tai beveik pusė savaro. Žiūrėk, mama, toks šviežias sviestas. Mes esame dabar turtingi keletą savaičių. Vytautai, mes dabar kaip karaliai. Ponas Boleslavai, mes tave išnaudojame.

— Nekalbėk taip, Milda, — priešinosi Boleslavas, — jūs visai manęs neišnaudojate. Aš jau sakiau, kad tai yra iš ponios Henzen. Ji yra puiki moteris.

— Bet, Boleslavai, būk atsargus su ponia Henzen, — pasakė Milda, — neužmiršk, kad ji turi puikią dukterį. Mergaitė yra kaip tik tavo amžiaus. Kai karas baigsis, ji neleis tavęs vykti atgal į Lenkiją... Sėskis, Boleslavai.

— Ne, ne, Milda, nėra man jokio pavojaus, — pasakė Boleslavas, sėsdamasis sofon. — Panelė Henzen turi vaikiną. Jis yra apsukrus vyras. Nacionalistų partijos narys. Aš nekaltinu jo, jis yra geras vyras. Žinoma, jis nemėgsta nei lenkų, nei kitų slavų, bet jam patinka mano ispaniška pavardė. Vieną dieną mes kalbėjomės draugiškai apie Ispaniją ir Gibraltarą ir sutarėme kalbėdami apie Angliją. Tačiau ponia Henzen ir dukra yra labai atsargios, ir jūs suprantate kodėl. Pavyzdžiui šią naktį jos man patarė palikti jų ūkį ir praleisti naktį pas jus.

— Kas nors ten blogo? — paklausė Vytautas.

— Aš galvoju, kad taip. Šiandien vėlai vakare kažkas norėjo mane surasti. Tai buvo kas nors iš partijos ar policijos. Ponia Henzen pasakė, kad aš esu išvykęs, nors aš nebuvau išvykęs ir sėdėjau kaip tik gretimam kambary. Taigi mano situacija yra įtartina. Tiesa, aš buvau užmiršęs, kad merginos vaikinas pasakojo, jog labai galimas daiktas, kad visi lenkai bus išgabenti į koncentracijos stovyklą, kai kiek priartės frontas. O taip pat dar yra daugybė kitų gandų. Todėl aš ir atėjau pas jus taip vėlai. Ir atsiprašau, kad jus trukdau. Bet jūs žinote, kad nėra kitos tokios geros ir saugios vietos kaip pas jus. Aš būsiu labai laimingas, jie jūs leisite man čia kampe pasėdėti. Tik šitą vieną naktį. Rytoj aš manau jau bus viskas gerai.

— Ką tu kalbi, Boleslavai, — pertraukė jį Milda.— Aš neleisiu tavęs kampe sėdėti. Ne, gali būti ramus, neleisiu. Aš einu paruošti tau lovą.

Boleslavas norėjo kažką sakyti, bet Vytautas užbėgo už akių:

— O, Boleslavai, nepradėk diskusijų su mano seserimi. Tu gerai ją pažįsti. Žodžiu, pasilik čia, kiek tik reikės. Kokios naujienos?

Milda ir motina išėjo į kitą kambarį.

— Kaip toli frontas, Boleslavai? —Donaldas įsijungė į pokalbį.

— Sunku pasakyti, bet situacija nėra aiški, mano draugai. Kaip žinote mes juk esame beveik apsupti iš visų pusių, tik vienas daiktas man yra mįslė. Aš negaliu suprasti, kodėl sąjungininkai neima tuoj pat mūsų miesto. Kodėl jie eina šonu pirmyn į rytus. Tai yra nesupratama.

— Ne, tai nėra mįslė, — pertraukė Donaldas, — sąjungininkai nori užimti Vokietijos kaip galima didesnę dalį. Po to jie galės diktuoti visai Europos politikai. Jūs žinote apie Magna Chartą? Aš galvoju, jūs žinote. Taigi jūs visi grįšite į Lenkiją, Lietuvą ir taip toliau.

— Tai yra netiesa, — nusišypsojo Boleslavas. — Ne, ne, draugai. Aš sutinku, kad Amerika nori laisvės tiems kraštams, kurie yra pavergti raudonųjų, bet atsiminkite, ponai, ten yra Anglija. Ta uola yra šaltakraujė, ji visada buvo prieš pavergtųjų tautų išlaisvinimą, jeigu ji nemato iš to naudos sau. Draugai, jūs nežinot, kas yra Anglija. Aš ją gerai žinau.

(Bus daugiau)

1969 METAI GAIDŽIO ŽENKLE

ALDONA MICHELEVIČIENĖ,
Japonija

Japonija yra salų kraštas, kuris dėl savo geografinės padėties buvo įzoliuotas nuo kitų kultūrų ir įtakų beveik 1000 metų, kas, suprantama, turėjo didelės reikšmės japonų istorijos raidai ir žmonių charakteriui.

Tik maždaug šeštame šimtmetyje buvo užmegsti pirmieji ryšiai su "kitu" pasauliu — senovės Kinija. Japonai kiniečių buvo supažindinti su jų papročiais, tikyba ir raštu — kinietiškais simboliais, kuriuos japonai pritaikė savo kalbai 8 - 9 šimtmety. Iš Kinijos atkeliavo ir vadinamas "Zodiac" kalendorius, kuris metų metus skirsto į ciklus po 12 metų. Kiekvienas ciklo metas yra atstovaujamas kokio nors gyvio: žiurkės, karvės, tigro, zuikio, slibino, gyvatės, arklio, avino, bezdžionės, gaidžio, šuns ir šerno.

Kodėl šie 12 gyvulių yra simboliai metų ciklui? Yra sukurta keletas legendų. Vienas labiausiai paplitusių padavimų sako, kad Naujų metų dieną "vieš pats" Buda kvietęs viso pasaulio gyvulius jį aplankyti ir pareikšti jam ištikimybę bei pagarbą. Iš visų kviestų svečių atsilankė tik 12 gyvulėlių. Buda, norėdamas jiems atsidėkoti, kiekvieną iš jų pagerbė išrinkdamas simboliu, charakterizuojančiu vienerius ciklo metus. Pavyzdžiui metai bezdžionės ženkle pagal "Zodiac" netinkami vestuvėms, nes bezdžionės simbolis reiškias, "sudiev".

Šie 1969 metai pagal "Zodiac" yra "Gaidžio ženklo" metai, kurie simbolizuoja taiką, gerovę ir pažangą. Žmonės gimę "Gaidžio metais" esą mėgėjai meno, bet kartu esą paviršutiniški, negalį susikoncentruoti į vieną šaką ar kryptį ir pradėtą darbą dažnai neįvykdą iki galo. Be to, jie noriai išsiplepa nereikiamus dalykus, o paskui gailisi tai padarę.

Japonai daugiausia yra gana prietaringi žmonės. Jau pereitų metų gruodžio mėnesį buvo išparduota keli milijonai "Koyami" almanachų, kuriuose yra atžymėta ne tik šių metų ženklo reikšmė, bet ir dienos, kurios būsiančios laimingos ar pragaištingos ir kas kokią dieną patartina daryti.

Vakarų pasaulyje gaidys buvo drąsos simbolis. Net ir šiandieną kai kurios vakarų Europos valstybių partijos gaidį turi savo emblemoje, kas reiškia pergalės ženklą.

Nuo neatmenamų laikų Japonijoje gaidys buvo didelėje pagarboje. Imperatoriaus Kammi laikais (7-me šimtmety) buvo draudžiama gaidžius piauti ir naudoti maistui, nes gaidys buvo "laimės paukštis". Japonijoje poetai kūrė eiles ir dainas gaidžių garbei. Prieš maždaug 350 metų dėka sukryžiavimo gaidžio su fazanu, Japonijoje buvo išauginta nauja, ilgauodegių gaidžių rūšis, vadinama Onaga-dori. Tokie gaidžiai yra įdomūs tuo, kad tų Onaga-dori uodega kas metai užauga po tris pėdas. Rašančiai šias eilutes nesenai teko matyti tokius gaidžius, kurių uodegos buvo 15 - 30 pėdų ilgio. Onaga-dori vištos deda tik po 15 kiaušinių du kartus per metus: pavasarį ir rudenį. Jaunikliai (viščiukai) yra labai opūs, reikalauja geros priežiūros. Prie gerų sąlygų "ilgauodegiai" gyvena iki 10 metų. Tokių gaidžių auginimas buvo labai paplitęs imperatoriaus Maiji laikais (1868 — 1912 m.). Antrojo pasaulinio karo metu Onaga-dori auginimas labai sumažėjo dėl stokos maisto ir sąlygų. Šiuo metu japonų vyriausybė vėl skatina ir remia "ilgauodegių" auginimą, nes Onaga-dori laikomas natūraliu japonišku monumentu. Tokių gaidžių kaina svyruoja tarp 200 - 800 dolerių. Kaina ir vertė priklauso nuo gaidžio spalvos ir uodegos ilgio.

Kadangi 1969 m. yra "Gaidžio ženkle", tai Onaga-dori šiuo metu Japonijoje yra ypatingoje pagarboje, jis yra visur rodomas paukštis.

PRIEŠ GIMIMŲ KONTROLĘ

Rodezijos katalikų vyskupai ir vadovaujantys pasauliečiai atvirai pasmerkė krašto vyriausybės nutarimus liečiančius gimimų kontrolę. Bulawayo katalikų vyskupas Schmidt viešame pareiškime spaudai iškėlė, kad valstybė neturi teisės varžyti įgimtas tėvų teises ir taikyti sankcijas gausioms šeimoms. Kiekviena šeima turi teisę pati apspręsti savo vaikų skaičių ir ateitį ir joks įstatymas negali prieštarauti Dievo sukurtai tvarkai.

Vasario 16-sios minėjimo dalyviai Chicagoje, vasario 16 d. Marijos aukšt. mok. salėje.
Nuotr. V. Noreikos

MŪSŲ KOLONIJOSE

New York, N. Y.

ATEITININKŲ SURUOŠTAS UŽGAVĖNIŲ VAKARAS

Vasario 8 d. Maspetho lietuvių parapijos salėje, New Yorko ateitininkai suruošė labai gerai pasisekusį Užgavėnių blynų vakarą. Svečių prigužėjo žymiai daugiau ne kaip buvo tikėtasi. Prie stalų buvo paruošta 150 vietų, tad teko pridėti papildomų stalų. Geras trečdalis buvo jaunimas. Vakarą pagerbė atsilankydami Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis ir PLB vicepirm. Stasys Barzdukas. Valgius puikiai paruošė Winter Garden Tavern restorano savininkas Vytautas Beleckas, kurį brooklyniečiai gerai žino dėl jo didelio sąžiningumo, prieinamos kainos ir gero skonio. Tradicinius blynus be pertraukos nuo 4 val. p. p. ligi 12 val. kepė su dideliu sugebėjimu ir lygiai tokia pat stebėtina ištverme Regina Rajeckienė, Elena Vainienė ir Eleonora Tutinienė. Joms talkino Stella Krepovickienė ir Regina Balsienė. Tik dėka jų pasišventimo visi gavo pakankamai žadėtu skanių blynų. Tos pačios pasišventėlės po vakarienės suplovė šimtus lėkščių, šakučių, peilių, lėkštelių ir kitų valgymo bei gėrimo priemonių. Dėlto jos apleido salę tik paryčiui, kai prisivaišinę ir prisišokę svečiai ramiai jau miegojo. Joms ir priklauso nuoširdi padėka vakaro ruošėjų ir svečių. Už baro gėrimėlius sąžiningai saikavo Br. Bobelis ir K. Norvila. Skanių, burnoj tirpstančių auselių namie iš vakaro prikepė per nakti nemigusi Emilija Vaišnoraitė. Svečius aptarnavo prie stalų jaunutės šeimininkės ir kai kurios ponios, kaip tai M. Koncienė, K. Norvilienė ir kt. Šokiams grojo Magnetones orkestras iš Linden, N. J.

Meninėj programoj pirmoji pasirodė Rita Čepulytė. Ši žvali mergytė prie pianino (gerokai apgriuvusio ir išklerusio) jautėsi kaip prityrusi pianistė. Pianinas buvo labai klusnus jos pirštelių smūgiams ir gavosi įspūdis, kad ji bus didelė pianistė, nes tokia yra gimusi. Po jos pasirodė moksleivių ateitininkų kuopos kvartetas: Petras Sandanavičius (jis ir pravedė programą), Bernadeta Tutinaitė, Rasa Navickaitė ir Algis Norvila. Jis išpildė dr. A. Radzivanienės parašytą. Užgavėnėms specialiai pritaikytą, žodžio ir dainos pynelę. Ją pianinu palydėjo inž. Vytautas Radzivanas.

Viso šio puikiai pasisekusio vakaro-baliaus atsakomingoji organizatorė ir vyriausioji šeimininkė buvo dr. A. Radzivanienė.

A. Ben-ius

Brockton, Mass.

SIDABRINĖ SUKAKTIS

Vasario 9 d. žymūs Brocktono lietuvių veikėjai Emilija ir Romualdas Bilkevičiai atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Jų draugai suruošė jiems iškilmes liet. Franklino klubo salėje. Iškilmėse dalyvavo daugiau 100 svečių. Jubiliatus Balfo vardu sveikino Balfo pirm. kun. Martinkus, šaulių vardu A. Mantautas, R.K.S. Amerikoje vardu J. Činčys, o artimųjų draugų vardu Mandeikis.

Bilkevičiai aktyviai reiškiasi lietuvių veikloje Brocktone, o savo šeima augina lietuviškoje dvasioje. Jų duktė Rimantė baigė Mass. universitetą ir dirba socialinėje tarnyboje. Ji yra mokytoja Brocktono lituanistinėje mokykloje. Dalė gyvena Chicagoje ir studijuoja Loyolos universitete, o sūnus Jonas yra veiklus skautas ir lanko Kard. Spellmano gimnaziją Brocktone. Iškilmėms labai vykusiai vadovavo bei pravedė žymus skautų veikėjas J. Monkus.

NAUJA ŠEIMA

Vasario 1 d. Elenos ir Kazio Plonių duktė — studentė Ramutė ištekėjo už stud. Jono Bakano. Jungtuvės įvyko šv. Kazimiero bažnyčioje. Per iškilmingas šv. Mišias giedojo solistė Daugelienė. Vestuvių vaišės buvo Memorial club salėje. Tarp daugybės svečių buvo atvykę iš New Yorko Budriūnai, iš Baltimorės mokytojas Balčiūnas, iš Chicagos mokytoja Gražina Činčytė, o solistė Daugelienė su vyru atvyko iš New Hampshire.

DAR VIENAS LIETUVIŠKAS KAPAS

Vasario 2 d. po sunkios ir ilgos ligos mirė Aleksandras Mereckis. Buvo pašarvotas Yakavonio koplyčioje. Lankytojų buvo labai daug. Jo kūnas skendo gėlių vainikuose. Vasario 5 d. po gedulingų mišių palaidotas Kalvarijos kapinėse, Brocktone.

Velionis buvo gero būdo, tolerantas ir aktyviai reiškėsi lietuvių veikloje. Jis paliko žmoną Stefaniją, sūnų inž. Zenoną su šeima, dukrą Liudą, žentą inž. Raimundą Šukį ir tris brolius.

Tebūna lengva tau, Aleksandrai, ši mums svetinga Amerikos žemė, o Viešpats tesuteikia Tavo sielai amžinąją laimę.

J. Č.

GYVENIMO KNYGA PER ANKSTI UŽBAIGTA

Nedidelė Floridos Miami lietuvių kolonija ilgai prisimins sausio 18 dieną. Koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse tada iškilmingai buvo atsisveikinta su šios vietos lietuve Lucija Urbonaite-Bartušiene. Nors velionė čia buvo tik prieš 15 mtų nuolatiniai apsigyvenusi, tačiau buvo veikli, ypač daug dirbo lietuvių klube, kitus atjautė, kitiems padėjo, turėjo daug draugų, tad ir į jos laidotuves susirinko tiek daug lietuvių, kad pakankamai didelė koplyčia nebegalėjo sutalpinti. Laidotuvių mišias atnašavo, pasakydamas reikšmingą pamokslą Gesu parapijos klebonas Sweeney. Tuo pačiu metu prie šoninių altorių už ją mišias aukojo prel. P. Juras ir kun. dr. J. Razutis. Lucija buvo palaidota mauzolėjuje. Laidotuvių dalyviai susirinko pusryčiams į lietuvių klubo patalpas, kuriu metu visiems nuoširdžiai padėkojo mirusios brolis Juozas, atvykęs iš Kanados, Montreal. Kitas brolis Antanas Urbonas į laidotuves atskrido iš Chicagos. Šis buvo ypatingai skausmo pritrenktas, nes vyresnioji sesuo Lucija jį ypatingai mylėjo, juo rūpinosi kaip tikra motina. Jos dėka Antanas baigė aukštuosius mokslus Lietuvoje.

Lucijos Urbonaitės-Bartušienės gyvenimas buvo nors ir nelengvas, bet turiningas ir įdomus. Ji prieš 46 metus, tebūrėdama 16 metų, kartu su broliu Juozu atvyko į Ameriką. Reikia suprasti tėvų, ypač motinos begalinį skausmą tokią jauną mergaitę išleidžiant į tolimą šalį. Ji gyveno įvairiose vietose: Brooklyne, Baltimorėje, Chicagoje, Miami. Lucija buvo gera šeimininkė, nuoširdi lietuvė, darbšti, veikli, kartu ir taupi. Ji sugebėjo sunkiai uždirbtą pinigą gerai investuoti. Tačiau ji nebuvo šykšti. Ji labai daug padėjo savo tėveliams Lietuvoje, rūpinosi broliais, kad šie mokytųsi, taptų gerais lietuviais, gerais katalikais. Lucija nepamiršo savos kalbos, savų papročių, svajojo dar gimtą kraštą aplankyti. Jos vyras Juozas Bartušis ją brangino, mylėjo, sunkioje ligoje globojo. Posūnis yra inžinierius, užimąs labai aukštą vietą vienoje įmonėje, jo žmona daktarė. Ir jie abu labai išgyveno motinos netekimą. Vien prieš kelius mėnesius Lucija susirgo. Jai buvo padaryta skubi operacija ir surastas plaučių vėžys. Nuo to momento ji jau žinojo, kad jos gyvenimo dienos yra jau suskaitytos. Mirčiai ji ruošėsi visu rimtumu. Prieš mirtį ašarodama įkalbėjo į plokštelę atsisveikinimą savo broliams. Jos testamente mylimam vyrui Juozui, su kuriuo puikiai išgyveno 15 metų (jis ją vedė našliu būdamas) daugiausiai užrašyta, tačiau nepamiršo ir savų brolių Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje. Lucija Urbonaitė Bartušis visiems paliko neišdildomą įspūdį. Jos atminimas liks ilgiems metams.

J. Miltinis

KATALIKYBĖ ISPANIJOJE

Naujame Madrido arkivyskupijos Vadove skelbiami paskutiniai duomenys apie Ispanijos katalikų Bažnyčios padėtį. Trisdešimt tris milijonus Ispanijos katalikų dvasiniai aptarnauja 26.000 kunigų, 25.000 vienuolių ir 91.500 seselių vienuolių. Visame krašte naujai pertvarkoma katalikų parapijų santvarka. Vien tik Madrido didmiestyje paskutinių trijų metų laikotarpyje parapijų skaičius iš 107 pakilo iki 330.

TRYS SAKALAI

Alfonsas Vambutas

Pasakos ir padavimai, atžymėti Lietuvių Mokytojų Amerikoje premija. Originalių autoriaus kūrinių rinkinys, kurio tematika pamta iš mūsų tautos didvyriškos praeities. Lengvu stiliumi, aiškiu žodžiu, trumpais sakiniais knyga suteiks malonumo kiekvienam, jaunam ir vyresniam, skaitytojui. Pasididžiavimas savo tautos praeitimi, jaučiamas kiekvienoje pasakoje ar legendoje, lengvai užkrečia skaitytoją ir sustiprina jame pajutimą, kad jis nėra neatskiriama savo tautos dalis.

Knygos kaina 2.00 dol., gaunama DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

ANNA KARENINA,
L.N. TOLSTOJUS
I ir II tom. — 4.00.
III ir IV tom. — 3.75.

BARABAS,
PAER LAGERKVIST
kaina — 2.25

CEZARIS,
MIRKO JELUSIČ
3 tomai kiekvienas po 2.00

NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ
F.M. DOSTOJEVSKIS
I tom. —3.00
II tom. — 2.50
III tom. — 3.00

VARGDIENIAI,
VICTOR HUGO
I tom. — 3.50
II tom. — 2.00
III tom. — 3.00
IV tom. — 3.50

Tai knygos, kurios niekada nepasensta ir nenusibosta, kurios tinka visiems laikams, visoms tautoms, kurios verčiamos į svetimas kalbas ir renkamos mokykloms ir bibliotekoms kaip to krašto pavyzdinė literatūra. Tos knygos reikalingos kiekvieniems namams. Įsigiję jas "Drauge" sau ir savo draugams ar artimiesiems, tikrai būsite patenkinti.

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI

KON-TIKI EKSPEDICIJA

Puiki ir nepaprastai įdomi norvego Thor Heyerdahl nuotykių knyga iš ekspedicijos plaustu per Ramųjį vandenyną, siekiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Iliustruota, 414 psl. kaina $3.75.

SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų motyvais apie įdomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių, karniaujant už svetimą karalių ir paskui tą patį karalių mokinant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose apdaruose, kaina $3.00.

NAKTYS KARALIŠKIUOSE

Liudo Dovydėno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimų miškų lankas, ir jų įdomius nuotykius vasaros naktimis. Iliustruota. 168 psl., kaina $2.00.

MĖLYNI KARVELIAI

Įdomios ir nuotaikingos Aloyzo Barono apysakaitės mažiesiems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigracinėse sąlygose. Iliustruota. 70 psl., kaina $1.50.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS

Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną, besikeliantį per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tų nuotykių išėjo. Iliustruota. Virš 200 psl., kaina $2.50.

GRIMŲ PASAKOS

Brolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Senė, Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Didelis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

RYTŲ PASAKOS

Įdomių ir nuotykingų Vinco Krėvės pasakų knyga mokyklinam jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl., kaina $2.50.

JŪRININKO SINDBABO NUOTYKIAI

Puikios ir įdomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptingose ir nepaprastuose kraštuose. Didelis formatas, 112 psl., kaina $2.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

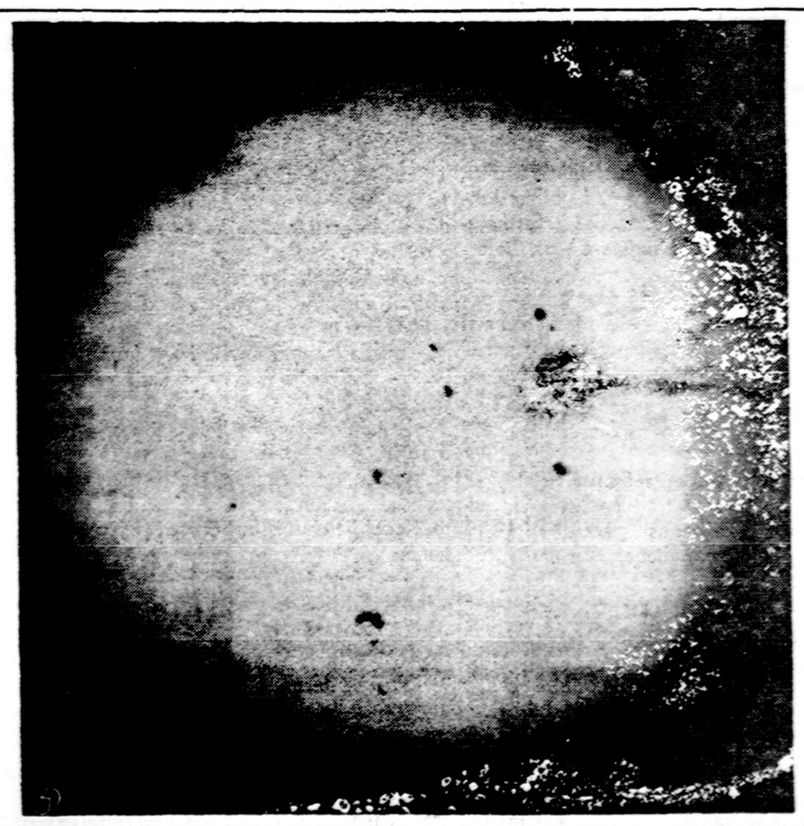

Šioj saulės nuotraukoj, kurią paskelbė JAV laivyno observatorija, matyti nemaža dėmių. Viena esanti net 35,000 mylių diametro, saulės diametras yra 850,000 mylių. Saulės dėmių padidėję 5-rių paskutinių metų laikotarpyje.

Trys broliai kunigai keliautojai

Worcesterio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jonas Jutkevičius, vienas iš didžiųjų vyčių veikėjų ir dabartinis LB tarybos prezidiumo vicepirmininkas, be visuomeninės veiklos yra taip pat kunigas keliautojas. Jis su savo dviem broliais kunigais šių metų sausio mėnesį yra jau atlikęs šeštą kelionę į užjūrius: 1960 m. lankė Europą ir Oberamergau Kristaus kančios vaidinimus, 1962 m. — Havajus, 1964 m. — Šv. Žemę, 1965 m. Skandinavijos kraštus (Daniją, Norvegiją, Švediją ir Suomiją), 1968 m. — Pietų Ameriką ir šiemet Australiją. Vykti į Australiją davė mintį LB seime New Yorke Australijos atstovas Jonas Valys, kuris priminęs kun. J. Jutkevičiui atvykti ir į Australiją.

Pasitarimas su Valiuku

Sausio 5 d. po pamaldų lėktuvu išvykę iš Worcesterio trys broliai kunigai sustojo Los Angeles mieste, kur kun. J. Jutkevičius turėjo ilgesnį pasitarimą su rezoliucijų komisijos pirmininku Leonardu Valiuku. Šiemet kongreso ir prezidento rinkimų JAV Kongrese yra naujų žmonių ir pati vyriausybės galva — prezidentas taip pat naujas. Vyčiai jau yra išsiuntinėję kongreso ir vyriausybės nariams laiškus, kuriuose nušviesta dabartinė okupuotos Lietuvos padėtis, prašoma padėti laisvojo pasaulio lietuviams kovoje už tautos išlaisvinimą ir paraginti vyriausybę įnešti į jungtinių Tautų plenumą rezoliuciją, smerkiančią bolševikų okupaciją Lietuvoje ir reikalaujančią laisvų rinkimų.

Tuo tarpu susitarta su rezoliucijų komisija kiek palaukti ir stebėti naujos vyriausybės taktiką. Kai visa tai paaiškės, imtis atitinkamų žygių.

Iš Los Angeles pakilus pirmoji sustojimo vieta buvusi prancūzų valdoma Tahiti sala, kurią keliautojai norėjo iš arčiau pamatyti. Bet įspūdis prastas: žmonės atrodo nesvetingi, gatvės nešvarios, šalygatviai apgriuvę, kad net galima ir kojas išlaužti, o kainos aukštos. Pepsi cola bonkutė kainuojanti vieną dolerį.

Naujoję Zelandijoje

Iš Tahiti lėktuvu tiesiog į N. Zelandiją. Čia gyvenimo vaizdas visai skirtingas, čia žmonės gyvena panašiai kaip Amerikoje. Darbų daug, uždarbiai geri, darbininkų nepakanka.

Šiaurinėje N. Zelandijos dalyje aplink Rotorna miestelį yra karšti šaltiniai — geizeriai, jų yra tik trijose pasaulio šalyse: Islandijoje, Yellowstone parke, Wyomingo valstijoje ir N. Zelandijoje. Veikia maudyklių baseinai, į kuriuos kanalais nuvestas iš geizerių tryškąs karštas vanduo. Tad kunigėliai keliauninkai pamėgino imti karštas vonias 99 laipsnių Fahrenheito.

Prie geizerių gyvena mori tautelė, panaši į indėnus. Darbšti ir aukštos moralės. Jie savo trobose krosnių nelaiko, o maistą verda prie reizerių: išvesti metaliniai vamzdžiai, jų galai užkloti maišais, kad karštas vanduo patektų į tuos vamzdžius, ant kurių gaminasi maistą.

Vakare teko aplankyti mori vienos bendruomenės koncertą. Salė gražiai įrengta, vartoja muzikos instrumentus, panašius į lietuvių kankles. Pirmiausia dainavo savo dainas, o paskui vyrai visokiomis figūromis, veido išraiškomis ir stipriais šūkiais vaizdavo, kaip jų protėviai stengdavosi atbaidyti savo priešus. Ant kalno turi dar seno stiliaus miestelį, kuriame maistui laikyti namukai pastatyti ant polių, kad žvėrys maisto nepaimtų.

Pietų N. Zelandijoje buvo sustoję prie kalno aukščiausio kalnyno Mount Cook, pasižiūrėti slenkančių ledynų. Su atitinkamu lėktuvu buvo net nusileidę ant slenkančio ledyno. Kalnuota apylinkė labai primena Šveicarijos kalnus. Mount Cook kalnyno viršūnė siekia 3763 m. (12,000 pėdų). Tarpukalnės siauros ir gilios, gražūs gamtos vaizdai. Teko lėktuvu skristi tarpukalnėmis kokius 300 m. žemiau kalnų viršūnių. Kartais atrodė, kad lėktuvo sparnas galįs užkliūti už tarpukalnės.

Netoli nuo Mt. Cooko kalnyno jūros pakraštys yra išraižytas panašiais į Norvegijos fiordus. Bet dėl nepalankaus oro tos vietos nepavyko pasiekti.

Pas Australijos lietuvius

Iš N. Zelandijos nusileido Sinejaus aerodrome, kur laukė lietuvių atstovai Mykolas Zakaras ir Simas Narušis. Kadangi kunigai buvo apsirengę civiliai, o asmeniškai jų atvykusieji pasitikti atstovai nepažinojo, tai aerodrome prasilenkė. Tad susitiko tik viešbutyje. Tuoj pat tą patį vakarą pas M. Zakarą buvo surengtas svečių priėmimas, kuriame dalyvavo ir kun. Butkus, besirūpinąs Australijos lietuvių dvasios reikalais.

Arčiau išsikalbėjus su kun. Butkumi, paaiškėjo, kad Australijoje lietuviai neturi nė vienos savo parapijos. Vyskupai neleidę steigti atskirų parapijų. Tik vienoje Sydnejaus Bažnyčioje kelbonas leidžiąs pusiau dvyliktos lietuviams laikyti savo pamaldas. Kun. J. Jutkevičius raginęs turėti savo parapijas, išmėginti visus kelius: jei per priekines duris nevyksta, tai eiti pro užpakalines duris, jei ir ten nesiseka, tai lįsti pro langą.

Kitą dieną įvyko Australijos LB Tarybos posėdis, kuriame dalyvavo ir kun. J. Jutkevičius su broliais. Jis padaręs pranešimą ir atsakęs į klausimus. Sydnejaus lietuviai ypatingai teiravosi apie JAV vykstančias negrų riaušes ir jų teisinę padėtį.

Lankantis Australijos sostinėje Canberra viename restorane teko netikėtai nugirsti lietuviškai kalbančius, pasirodė, kad esąs lietuvis, kuris pradžioje nenorėjęs prisipažinti tokiu. Vėliau jis papasakojo, kad Canberros lietuviai turį savo klubą, kurio dėl laiko stokos kunigai negalėjo aplankyti.

Melbourne kunigus sutiko Jonas Valys, Worcesteryje gyvenančio prekybininko Juozo Matulevičiaus giminaitis. Čia netoli miesto centro lietuviai turi įsitaisę patogius savo namus su dviem erdviom salėm ir keliais kambarėliais posėdžiams bei mažesniems suėjimams. Vienas kambarys naudojamas lietuvių evangelikų pamaldoms. Melbourne taip pat teko dalyvauti LB susirinkime ir kalbėti, bei atsakyti į įvairius klausimus.

Kun. J. Jutkevičiui susidarė vaizdas, kad Australijos lietuviai yra jau gražiai įsikūrę ir savo darbu bei gabumais prasimušę į priekį. Lietuviai gyvena daugiausia priemiesčiuose ir turi įsigiję gana gerus namus.

Kelionės pabaiga

Grįždami iš Australijos kunigai buvo sustoję Fiji, Samoa salose ir Havajuos. Samoa saloje ypatingai patikusi gamta, kuri bene gražiausia iš visų kelionės aplankytų vietų. Palyginus prieš septynerius metus, kada teko pirmą kartą aplankyti Havajus ir dabar, padaryta didelė pažanga. Vietiniai gyventojai rėdosi amerikoniškai, kalba angliškai, daug naujų viešbučių, vasarviečių įrengta. Visur kainos labai aukštos.

Vasario 2 d. keliautojai jau buvo kiekvienas prie savo pareigų.

Pr.

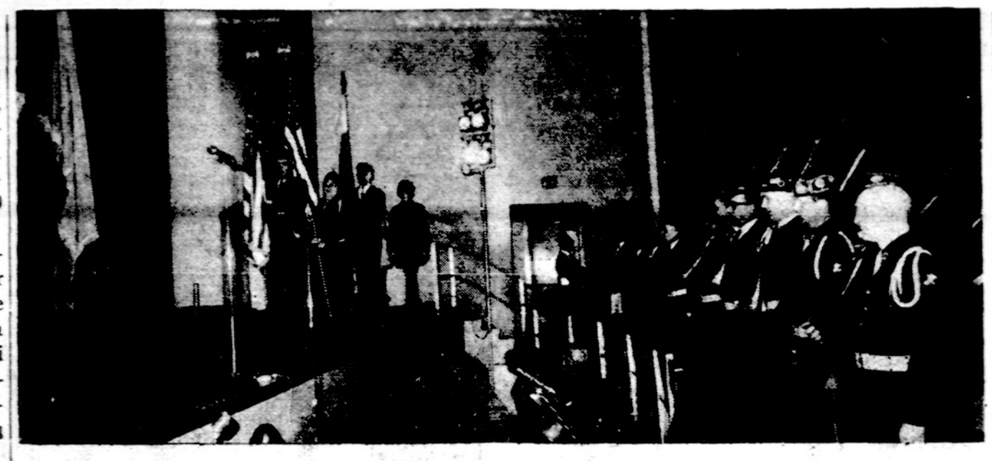

Išnešamos vėliavos Vasario 16-sios minėjime Chicagoje, vasario 16 d. Marijos aukšt. mok. salėje. Nuotr. V. Noreikos

BOSTONO ŽINIOS

KODĖL BOSTONAS TAIP GREIT IŠPILDĖ L.F. KVOTĄ

Pirma peržvelkime LF domenis ir įnašų lentelę, kurią šiomis dienomis Fondo Valdyba išsiuntinėjo visiems vajaus komitetams. 1968 m. gruodžio mėn. 31 dieną LF pagrindinis kapitalas buvo 515,226.85 dolerių, kurį sudėjo 2220 LF narių ir 246 kandidatai, t.y. tie, kurie dar nėra baigę mokėti 100 dolerių. Bostonas tokių kand. turi 12 ir jų įnašų suma yra 265 d.

Amerikoje LF turi 64 vajinius rajonus iš kurių 8 jubiliejiniais metais yra išpildę kvotas. Didžiausias iš jų yra Bostonas su 20,000 dol. kvota, Philadelphija su 15,000, E. Chicago ir Lemont su 5,000 Phonenią su 4,000, Town of lake su 2,000, Maspeth ir Milford su 1,000 dol. kvotomis. Bostonui LF kvotų lentelėje gruodžio 31 dienai įrašyta 21,250 dolerių.

Bostono vajaus komitetas, stengėsi kad įstoję į LF asmenys būtų grasinami visuose liet. laikraščiuose, nes spaudos įtaka vajaus darbe yra didelė. Užklaustas asmuo, kas jį paragino įstoti į LF, dažnai atsakydavo, kad laikraščiuose taip gražiai apie LF rašoma ir todėl jis apsisprendęs įsijungti į LF narių gretas. Kiekvienas nori, kad už gerus darbus būtų spaudoje, kurią jis visą amželį skaito, bent vieną kitą kartą prisimintas.

Antanas ir Gėnė Stapulioniai savo įnašą Lietuvių fondui padidino iki 300 dolerių, o Karolis ir Petronėlė Vasiliauskai, švęsdami savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį, nepamiršo ir L.F. Jie įstojo nariu įmokėdami $100.

K. Vasiliauskas atvyko į JAV 1913 m. Čia sukūrė šeimą ir užaugino sūnų Robertą ir dukterį Eleonorą. Vasiliauskas vertėsi stalius amatu. Priklausė lietuviškai parapijai ir Lietuvių piliečių d-jai So. Bostone. Dabar Vasiliauskai yra pensininkai, bet ir šiuo atveju jie nepamiršo savo tautos.

KRIKŠČIONIŠKOS SPAUDOS PRISTATYMAS

"Krikščionis gyvenime" knygų serijos pristatymas ir krikščioniškos spaudos parodėlė yra šį sekmadienį vasario 23 d. Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje So. Bostone. Pradžia 3 val. Visi kviečiami atsilankyti.

Sovietų Rusijos laivai žvejoja 20 mylių nuo Norfolk, Va. Apačioj trijų rusų žvejų nuotrauka iš amerikiečių laivo, kuris plaukė pro šalį.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

RESTAURUOJAMA ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA

Šiemet rudenį Šv. Kazimiero parapija švenčia deimantinį jubiliejų — 75 metų sukaktį. Parapijos reikalais pradėjo rūpintis 1891 m. keliolikos lietuvių įsteigta Šv. Kazimiero draugija. Atvykęs jaunas energingas Seinų seminariją baigęs kun. Juozas Jakštys su Šv. Kazimiero draugijos pirm. V. Kupstu tris kartus važinėjo pas Springfieldo vyskupą, kol gavo leidimą steigti lietuvių parapiją Worcesteryje. 1894 m. spalio 21 d. atlaikytos pirmos pamaldos Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje. 1895 m. pastatyta ir pašventinta medinė bažnyčia. 1903 m. pradėta statyti mūrinė, įrengtas rūsys, kuriame iki 1916 m. buvo laikomos pamaldos. Pastačius bažnyčią, rūsyje įrengta parapijos erdvi salė.

1908 m. paskirtas naujas klebonas Vincentas Bukaveckas turėjo daug vargo su atsiskyrėliais, įsteigusiais tautinę parapiją, ir su parapijos suskilimu. Lietuvių tarpe pasireiškė suskilimas ir nusivylimas. Tik 1913 m. paskirtas kun. Jonas Jakaitis sugebėjo atgaivinti blėstančią parapiją ir pačią lietuvybę. Įsteigė visą eilę lietuvių organizacijų, užbaigė bažnyčios statybą, 1924 m. pastatė parapijos mokyklą su lietuvišku užrašu ir Vyčiu, kuris ir šiandien dar liudija parapijos lietuviškumą.

Dvejus metus parapijos klebonu buvo kun. Konstantinas Vasys, dabartinis prelatas, nuo 1929 m. kun. Augustinas Petraitis. 1957 m. jam mirus parapiją administravo 8-rius metus kun. Jonas Bakanas, o nuo 1965 m. birželio 3 d. klebonu paskirtas kun. kun. Jonas Jutkevičius.

Po penkiasdešimt metų bažnyčia pareikalavo pagrindinio vidaus atnaujinimo. Bažnyčios vidus pagrindinai pakeičiamas, išskyrus vargonus ir vitražus. Techninę bažnyčios restauracijos darbą atlieką inž. Apol. Treinys iš Bostono, o meninį darbą prof. V. Jonynas. Darbas pradėtas sausio 21 d. ir manoma iki Velykų užbaigti. Pamaldos laikomos parapijos salėje, toje vietoje, kur prieš 50 m. buvo laikomos, kol dar bažnyčia nebuvo užbaigta.

Prof. V. Jonynas dirba padedamas menininkės Treinienės. Užklaustas profesorius pasisakė, kad Amerikoje jau yra išdekoravęs 140 bažnyčių ar koplyčių, jų tarpe 14 lietuvių ir kiekvienoje bažnyčioje darbas originalus, nepakartotas. Toliau į klausimą, kaip žmonės priima darbus, atsakęs: "Jei duoda darbą, tai tas rodo, kad jiems mano darbas patinka. Bet yra pasakyta, sunku būti pranašu savųjų tarpe". Profesorius jau turįs keleta naujų užsakymų, kuriuos artimiausiu laiku turįs atlikti.

Bažnyčios restauracijos sąmata numatyta $70,000. Klebono manymu ta suma gali kiek ($50 00) pakilti, tai paaiškės, kai bus baigiami darbai. Vis tik tenka džiaugtis, kad Šv. Kazimiero bažnyčią restauruoti pakviestas pasaulinio garso menininkas prof. V. Jonynas, kurio darbai puošia Kennebunkporte tėvų pranciškonų koplyčią, Matulaičio namų koplyčią ir kt.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS MOKYKLA

Šiais mokslo metais energingos vedėjos sesers M. Carolinos rūpesčiu mokykloje padaryta kai kurių svarbių pagerinimų.

Pirmiausia pagrindinai sutvarkyta ir atnaujinta mokyklos biblioteka. Atremontuotos patalpatalpos, įgyti nauji baldai, įsigyta visa eilė svarbių naujų knygų. Prie to darbo daug prisidėjo ir Motinų Gilda savo darbu ir lėšomis. Naujai pertvarkytoje mokyklos bibliotekoje iš eilės įsipareigojusios motinos budi ir aptarnauja mokinius, atėjusius į biblioteką. Tai bene geriausia biblioteka iš visų vyskupijos parapijinių mokyklų.

Nuo mokslo metų pradžios pradėtas leisti mėnesinis mokyklos laikraštis Casimima, kurio redakciją ir bendradarbius suda-ro mokyklos mokiniai. Tai graži proga mokinių savarankiškumui pasireikšti.

Mokykloje suorganizuotas mokinių choras, kuriam vadovauja pati mokyklos vedėja.

LB pirmininkui pavyko susitarti su kun. J. Jutkevičiumi ir mokyklos vedėja lietuvių kalbai dėstyti pakviesti atskirą mokytoją. Mokyklos vedėja mielai pritarė iškelti minčiai ir lietuvių k. mokytoju pakviestas Pr. Pauliukonis.

Paskutiniu metu Šv. Kazimiero parapijos mokyklos vedėja yra paskirta vyskupijos mokyklų tarybos nare. Jai linkima sėkmės naujose pareigose. Sesuo M. Karolina (Charlene) yra kilusi iš East Philadelphijos Vasiliauskų šeimos. Yra susipratusi lietuvė.

Tenka apgailestauti, kad daugelis parapiečių neįvertina savo parapijos mokyklos reikšmės ir neleidžia savo vaikų į ją. Mokyklos mokinių skaičius kasmet mažėja, prieš dešimt metų buvo virš 300 mokinių, šiemet tik 214 mokinių.

IŠ LB VEIKLOS

Sausio 26 d. vakare ponų Matusaičių jaukiame bute įvyko platesnės apimties LB vietos apylinkės valdybos posėdis, kuriame dalyvavo valdybos pirm. Stanelis, vicepirm. Vl. Židžiūnas, ižd. K. Podolskis, sekret. Pr. Račiukaitis, valdybos narys Ant. Tamkus, revizijos komisijos pirm. J. Matusaitis, J. Tamašauskas, šeštadieninės mokyklos vedėjas J. Baškys ir Pr. Pauliukonis.

Visų posėdžio dalyvių su tikru džiaugsmu buvo sutikta žinia, kad iš vietos klebono ir parapijos mokyklos vedėjos gautas principinis sutikimas įvesti į mokyklą pašalinį mokytoją dėstyti lietuvių kalbą.

Vl. Židžiūnas referavo reikalą pravesti vienintėlio laisvame pasaulyje einančio vaikų laikraščio "Eglutės" platinimo vajų. Tas reikalas ir pavestas referentui.

Vasario 16-sios šventės proga LB valdyba numatė paskirti $50. Vasario 16-sios šventės rengėjų numatyta surinktas per minėjimą aukas, atsižvelgiant į tai, kad Altas neberemia Vliko, o Lietuvių bendruomenė dirbanti šiuo metu jau pačius didžiuosius ir aktualiuosius darbus, nutarė paskirstyti pagal aukotojų valią trims įstaigoms: Altui, Vlikui ir LB. Worcesterio LB valdyba savo auką numatė skirti JAV LB.

Rezoliucijų komisijos pirmininkas J. Starėnas įpareigotas parašyti atitinkamą raštą visoms Jungtinių Tautų atstovybėms.

Metinis LB susirinkimas numatytas kviesti kovo pradžioje parapijos salėje.

Pr.

— Tėvai peni vaikus žuvimis, o vaikai tėvus šunimis.

Lietuviška patarlė.

Kad ir pasikeitus bažnytinėms apeigoms, maldaknygė vistiek yra reikalinga, ypatingai, jei ji yra tokia plati ir viską apimanti, kaip

TIKIU DIEVĄ

Kun. St. Yla

Joje rasite maldas bet kokia gyvenimo proga, visą eilę giesmių, litanijų bei specialiai lietuviams pritaikintų susikaupimui Dievo žodžių.

Gale dargi pridėti religinių papročių aprašymai, išpažinčių svetimomis kalbomis tekstai ir vardai kiekvienai dienai ištisiem metam.

Maldynas TIKIU DIEVĄ yra meniškai apipavidalintas, kietais dirbtinos arba tikros odos viršeliais. Kainos: $6.00 (raud. kr.), $7.00 (auks. kr.), $8.00 (odos viršel.). Puiki dovana, gaunama Drauge.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place WA 5-8063

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampas 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadienias nuo 9 iki 9:30. Kitom denom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

QUARTERLY DIVIDENDS
5¼% CERTIFICATES (Six Month Minimum) minimum $10,000 or larger in multiples of $1,000
4¾% PASSBOOK ACCOUNTS
STANDARD FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
Archer at Sacramento Chicago 60632 VI 7-1140
ASSETS OVER $136,000,000.00
RESERVES OVER $11,500,000.00
(more than twice legal requirements)
HOURS: Mon., Thurs., 9 a.m.-8 p.m.; Tues., Fri., 9 a.m.-4 p.m. | Sat., 9 a.m.-12 noon; Wed. — no business transacted
AMERICA'S LARGEST LITHUANIAN ASSOCIATION

SU ST. GABALIAUSKU AMŽINAI ATSISVEIKINUS

Vėl supiltas naujas kapas Šv. Kazimiero kapinėse: vasario 15 d. palaidotas Stasys Gabaliauskas, 64 metų amžiaus. Velionis mirė vasario 10 d. Clevelande, Ohio. Grįždamas automobiliu nuo savo dėdės iš Edinboro, Pa., sustojo pas savo draugą Kuzmą Clevelande ir ten susirgo. Mirė nuvežtas į ligoninę. Velionis jau eilę metų turėjo širdies ligą. Buvo turėjęs sunkią širdies ataką 1945 m.

A. a. Stasys Gabaliauskas buvo gimęs 1904 m. spalio 10 d. Letenių kaime, Tirkšlių parapijoje, Mažeikių apskr. Baigęs Telšių gimnaziją, išėjo teisių studijas universitete Kaune ir advokatavo Šiauliuose. Kaip universitete, taip ir advokataudamas buvo uolus ateitininkas, vienas ateitininkų studentų Vytauto klubo organizatorių ir pirmas jo pirmininkas.

Dalyvavo ir politinėje veikloje kaip darbštus krikščionis demokratas. Rašė spaudoje. Uolus pavasarininkų veikėjas, geras talkininkas prof. J. Eretui. Pirmame pavasarininkų kongrese Kaune susipažino su Amerikos lietuvaite Adele Rubliauskaite, atvykusia į Lietuvą su vyčių ekskursija. Tada, 1927 m., vyčiai vežė į Lietuvą kariuomenės vadui gen. Žukauskui aukso kardą. Pažintis vedė į vedybas, kurios įvyko 1931 m. Palangoje, Birutės kalno kopyčioje labai patriotiška nuotaika. Jų moterystę palaimino prel. M. Krupavičius, kuris aukštai vertino energingąjį veikėją Stasį Gabaliauską.

Bendras gyvenimas, nors buvo mielas, bet surištas su daugeliu sunkumų: St. Gabaliauskas buvo bekompromisinis krikščionių demokratų veikėjas. Nekas kitas, o adv. St. Gabaliauskas gynė ir kun. Alf. Lipnicką, kai jis buvo patrauktas į teismą už veiklą ateitininkuose. Uolus krikščionių demokratų veikėjas St. Gabaliauskas nebuvo prie širdies ano laiko tautininkų režimui. Gabaliauskų namuose buvo dažnos kratos, jis dažnai būdavo areštuojamas ir net kalėjiman uždaromas, o 1931 — 1932 m. Gabaliausko šeima iš Šiaulių buvo ištremta į gimtąjį kaimą Letenius. Tan ištrėmiman turėjo važiuoti ir kūdikio laukianti Stasio žmona. "Man, kaip Amerikos lietuvei, tokie dalykai buvo labai nepaprasti, neįtikėtini įvykiai", dabar ji pasakoja.

Vis tik dėl jos, kaip Amerikos lietuvės, vyriausybė Gabaliauskams leido porai mėnesių išvykti į Karaliaučių. Stasiui Gabaliauskui tautininkų vyriausybė už politinį veikimą atėmė advokato teises. Daugiausia tai, tur būt, paveikė dalyvaujant St. Gabaliauskui įsteigtoj slaptoj spaustuvėlėj, kuri leido atsišaukimus prieš vienos partijos savivaliavimą. Čia savo iniciatyvos buvo parodęs ir dr. D. Jasaitis.

Nebegalėdamas toliau advokatauti, St. Gabaliauskas perėjo į verslą ir perėmė saldainių fabriką "Birutė", Šiauliuose. Stasys buvo "Birutės" fabriko direktorius, o ekonomistas dr. Jonas Paukštelis — vicedirektorius. Stasys buvo verslininkų sąjungos generalinis sekretorius, važinėdavo po visą Lietuvą, organizuodamas skyrius.

Po keletos metų saldainių fabriką pardavė. Jį nupirko Lietūkis. Tada St. Gabaliauskas suorganizavo pirmąją lietuvių laikomą drabužiams medžiagų importo bendrovę ir urmo sandėlį "Audeklą". Čia dirbo drauge su gabiu ekonomistu Amerikos lietuviu A. Dičmonu ir kitais. Kai tik buvo prie Lietuvos prijungtas Vilnius, tuojau A. Dičmonas ir St. Gabaliauskas su kitais Vilniuje įsteigė medžiagų importo bendrovę ir taip pat Vilniuje suorganizavo galanterijos ir medžiagų krautuvę 'Gerovę".

Atėję bolševikai viską atėmė. Kurį laiką tose įstaigose dar Gabaliauskai dirbo kaip tarnautojai. 1940 m. rudenį Gabaliauskienė, kaip Amerikos pilietė, gavo išrūpinti visai šeimai leidimą išvykti į JAV. Apsistojo pas Gabaliauskienės tėvus Chicagoje. Adv. Stasys Gabaliauskas buvo katalikų federacijos pakviestas su paskaitomis važinėti po visas JAV lietuvių kolonijas. Rinkdamas aukas federacijos veikimui finansuoti, važinėjo visus metus. Vėliau buvo pakviestas redaguoti "Lietuvių Žinias" Clevelande. Perkėlus laikraštį į Pittsburghą, ten persikėlė ir Gabaliauskai.

Susirgęs širdimi, turėjo trauktis nuo įtempto redakcijos darbo. Įsigijo nedidelę krautuvėlę, kur daugiau dirbo žmona, sūnus, o kiek sveikata leido, talkino ir Stasys. Su kitais verslininkais talkino naujai atvykusiems lietuviams įeiti į savarankų verslą. Stipriai dirbo or-

A. a. St. Gabaliauskas

ganizuojant tremtinių draugiją padėti ateiviams.

Išvykęs į Kanadą prisidėjo prie lietuvių grupės, kurie nupirko lentpiuvę Pembroke, Ont. Montrealyje buvo įsteigęs statybų medžiagos sandėlį.

Sveikatai silpstant, dažnai važinėdavo į Arizoną ar Floridą atsigauti. Paskutinius šešerius metus jau nebegalėjo dirbti. Ligai įsigalint, sunkiai sirgo ir gyveno pas sūnų East St. Louis, kur ji rūpestingai slaugė sūnaus žmona gailestingoji sesuo. Velionio sūnus Povilas dabar yra sėkmingas savarankus prekybininkas.

Stasio žmona turėjo mokytojos tarnybą Chicagoje. Stasys ją aplankydavo Chicagoje, o kai jam sunkiau būdavo atvažiuoti, tai žmona ją lankydavo East St. Louis mieste.

Privačiame gyvenime velionis buvo malonus, draugiškas, populiarus, mėgiamas. Daug sielodavos lietuvių tautos reikalais. Jis buvo bene pirmasis, kuris iškėlė milijoninio fondo idėją, tačiau tada ši idėja buvo mesta peranksti — nauji ateiviai dar nebuvo taip prasigyvenę. Stasiui trūko talkininkui šiam sumanymui vykdyti. Anuo laiku daugeliui tas projektas atrodė neįmanomas įgyvendinti.

Velionis buvo tvirtas krikščioniškos ideologijos atstovas, bet tolerantas kitų pažiūrų žmonėms ir ne kartą vykdavo su paskaitomis drauge su dr. P. Grigaičiu ir kitais. Stasys Gabaliauskas buvo karštas, įtikinantis kalbėtojas ir šioje srityje turi taip pat nemažų nuopelnų.

J. Pr.

— Geri vaikai visada laikys savo tėvus pagarboje.

Jis yra toks didelis egoistas, kad įstojo jūrininku į vieną laivą, kad pasaulis jį galėtų pamatyti.

— Geriau surasti vieną savo ydą kaip kito dešimtį ydų.

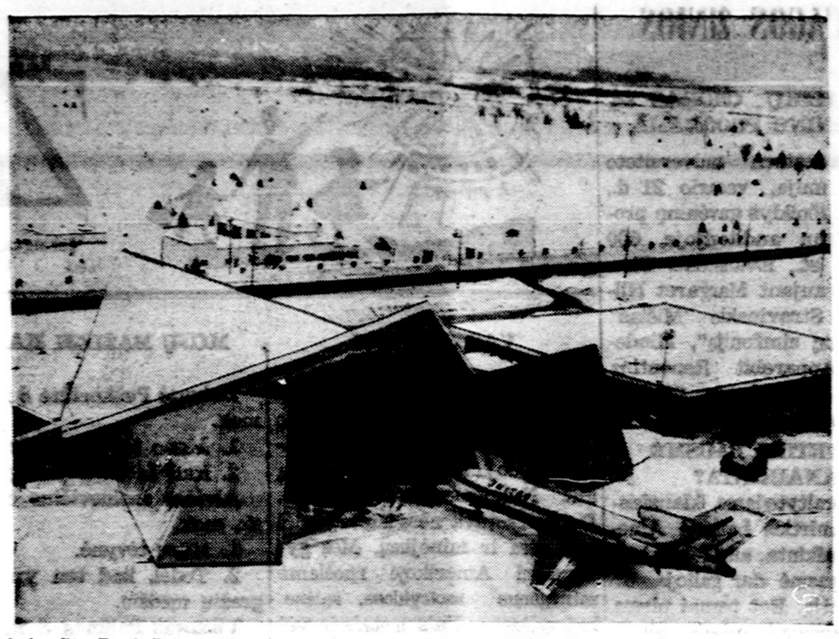

Minneapolyje St. Paul International aerodrome pastatytas didžiausias pasauly angaras remontui, kainavęs 2 mil. dol. Į jį čia matyti traukiamas United oro linijos lėktuvas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

16-TOS VASARIO MINĖJIMAS MARIJOS AUKŠTESNIOJOJE MOKYKLOJE

Vasario 14 d. ankstų rytą būriai mergaičių kaip visada skubėjo į savo Alma Mater. Tą dieną lietuvaičių mergaičių Rūtos ratelis ruošė mokykloje Vasario 16-sios minėjimą, todėl ir visos lietuviškos kilmės mergaitės skubėjo su ypatinga nuotaika.

8 valandą per garsiakalbius pasigirdo Rūtos ratelio sekretorės Marijos balsas. Ji perskaitė ratelio moderatorės seselės Hermanos paruoštą proklamaciją apie Lietuvos nepriklausomybės sukakties 16-tos Vasario minėjimą ir pakvietė visas studentes tose iškilmėse dalyvauti. Ir jau nuo pirmųjų pamokų visose klasėse daugumas mergaičių ir mokytojų pasipuošė tautiniais ženkleliais bei vėliavėlėmis. Juos pirko ne tik lietuvaitės, bet ir kitų tautybių kilmės mergaitės solidarizuodamos rūtietėms. Geltona, žalia ir raudona buvo šios dienos iškilmingai gerbiamos ir su meile bei pagarba dėvimos spalvos.

Mokyklos kafeterijoj buvo įrengta ir meniškai išdėstyta lietuvių dailės dirbinių parodėlė. Tai lietuvaitės sunešė savo kraičio dalį. Čia buvo "lietuviško aukso" — gintaro išdirbiniai, medžio drožiniai, juostos, knygos, audiniai, lėlės, koplytėlės, šiluvos madona ir kt. Visa tai traukė studenčių akį grožėtis ir stebėtis. Šalia gi iškilmingame rimtume stovėjo trispalvės ir priejų budėjo rūtietės, kai kurios net tautiniais rūbais pasipuošusios. Dauguma studenčių buvo apdalintos Alto duotomis brošiūrėlėmis — "The Baltic Countries, Lithuania", o mokyklos vadovybė bei mokytojai gavo H. Tautvaišos knygų, "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra". Kitoje gi kafeterijos pusėje visi gardžiavosi Dainos, Astos, Ritos ir Danos virtais žagarėliais.

Ši Vasario 16-tos dienos šventė Marijos aukšt. mokykloje praėjo darniai ir iškilmingai. Rūtos ratelis dėkingas mokyklos vadovybei ir personalui už nuoširdų kooperavimą ir kolegėms studentėms už supratimą lietuviškų aspiracijų.

Šiemet Rūtos rateliui vadovauja: Daina Baraitė — pirm., Asta Geštautaitė — vicepirm., Marija Eivaitė — sekr. ir Jūratė Jasaitytė — ižd.

Ratelį globoja seselė Herman ir vis dar į talką ateina buvusi ilgametė globėja seselė Kristinėlė.

Marija Eivaitė

IŠKILMINGAI PRAĖJO VASARIO 16-SIOS PAMALDOS

Marquette Parko Švč. M. M. Gimimo bažnyčioje Vasario 16 d. 10:15 val. įvyko iškilmingos pamaldos. Koncelebratines mišias laikė kleb. prel. Viktoras Černauskas asistuojant parapijos kunigams. Pamokslą sakė kan. Vacl. Zakarauskas. Pamaldų metu gražiai giedojo bažnytinis choras vad. muz. Vl. Baltrušaičio. Pamaldose dalyvavo įvairios organizacijos su savo vėliavomis ir sudarė labai gražų įspūdį. Didingoji bažnyčia buvo perpildyta dalyvių.

Gerb. klebonui prel. Černauskui sutikus, antrosios rinkliavos pinigai skirti Bendruomenei, kur buvo surinkta virš 600 dol. (dėl laiko stokos ne visos vietos buvo pasiektos rinkėjų).

Dabartinis Marquette Parko LB apylinkės pirmininkas yra arch. Albertas Kerelis, kuris mokslus jau yra baigęs čia ir priklauso prie jaunosios generacijos. Kerelis sudarė stiprią valdybą iš 11 asmenų į kurią įeina ir senosios kartos lietuviai ir čia gimę bei užaugę, bet besidomį lietuviškais reikalais. Visi pasiryžę vieningai dirbti, rasti bendrą kalbą sprendžiant įvairias atsiradusias problemas. Džiugu, kad ir kleb. prel. V. Černauskas sutiko su naująja valdyba artimai bendradarbiauti ir, reikalui esant, pasiryžęs atsilankyti ir į posėdžius, ieškant gerovės ir sugyvenimo su visais.

Baigiant tenka išreikšti gerb. kleb. V. Černauskui padėką, kad Jis tikrai parodė nuoširdų supratimą, o naujajai valdybai palinkėti sėkmės ir abi pusiškos gerovės.

S. s.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda — **Steponas J. Minkus.** Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".**

VASAROS KONCERTAI PRATĘSIAMI

Grant Parko koncertų sezonas šią vasarą pratęstas iki devynių savaičių, nuo birž. 25 d. iki rugp. 24 d. Simfonijos orkestro muzikantai pasirašė naują kontraktą, kuriuo už savaitę gaus po $219.

ANT VILNELĖS TILTO

PAULIUS JURKUS

26 legendos apie Vilnių, tą svajonių miestą, kuriame mėnesienos naktį atgyja visa jo praeitis su karaliais, kunigaikščiais, hetmonais ir paprastais žmonėmis— dailininkais bei elgetomis.

Savo vaizdinga, gyva kalba, lengvu, maloniu stiliumi ir širdies stygas virpinančiomis legendomis, knyga palieka gilų ir malonų įspūdį. Tinka seniems ir jauniems. Išleido Lietuviškos Knygos klubas.

Gaunama "Drauge." Kaina $2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksų.

Lietuvos operos solistei

ELZBIETAI KARDELIENEI,

mirus brangiam vyrui **JONUI KARDELIUI,** skausmo valandoje nuoširdžią užuojautą reiškiame.

Chicagoje gyvenantieji Lietuvos operos bendradarbiai:

S. Adomaitienė, Vl. Baltrušaitis
N. ir A. Butkai, A. Dičiūtė-Trečiokienė
J. ir A. Kutkai, Iz. Motekaitienė
I. ir A. Šprindžiai, A. ir S. Velbasiai

Kun. dr. J. Prunskis randa kiekvienam ir kiekviena proga tinkamą paguodos, patarimų ar pamokymų žodį. Dalis jo rašytų knygų dar neišparduota ir galima gauti DRAUGE:

AUKŠTYN ŠIRDIS (pavyzdžių ir gražių minčių rinkinys) **$1.00**

METAI SU DIEVU, (patrauklūs pasiskaitymai) **$1.00**

MOTINA GAILESTINGOJI, (pritaikyta gegužės mėn.) **$1.30**

AUŠKOS VARTAI, (Vilniaus šventovės istorija) **$0.40**

A. † A.

MORTAI ANDRIJAUSKIENEI

mirus, sūnui VLADUI ANDRIJAUSKUI ir jo šeimai užuojautą reiškia

Vainai ir Ramonai

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Koplyčios:
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEdarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių.

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
Telef. PRospect 8-0833 — PRospect 8-0834
GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 West 63rd St., Chicago, Ill.

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108--09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
LACKAWICZ IR SŪNOS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 - 1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

APLINK MUS

× **Cicero Vasario 16-sios** minėjimas įvyks vasario 23 d. 4 v. p.p. parapijos salėje. Paskaitą skaitys inž. Valdas Adamkus, meninę dalį atliks Cicero lietuviškų mokyklų mokiniai. Visus kviečia dalyvauti LB Cicero apylinkės valdyba ir organizacijos.

× **Roselando Lituanistinės mokyklos mokiniai,, Vasario 16 -sios minėjime**, kurį ruošia LB Roselando Apylinkė vadovaujant pirm. Br. Macevičiui, vasario 23 d., meninės programos pirmoje dalyje, išpildys vaizdelį "Lietuva - mūsų tėvų žemė", kurį paruošė mok. vedėja M. Peteraitienė ir mok. V. Sparkytė. Mokiniai pasipuošę tautiniais rūbeliais renkasi 9:30 v.r. į parapijos salę, iš kur organizuotai su veliavėlėmis eis į bažnyčią. Pasibaigus pamaldoms, visi kviečiami į parapijos salę iškilmingam minėjimui ir programai.

× **Ona Margaitienė**, mūsų skaitytoja So. Bostone, už "Draugo" kalendorių ir korteles prisiuntė 5 dol. auką. Labai ačiū.

× **Marquette Parko LB apylinkės valdyba** savo posėdyje pasiskirstė pareigomis: Albertas Kerelis, pirm., Juozas Bacevičius ir Petras Vilkelis, vicepirm., Bronius Liškus, sekr., Jurgis Petraškevičius, ižd., Kazys Rožanskas, parengimų vadovas, Stasys Molis, informacija, Jonas Jonikas, organiz. am. lietuvių, Zigmas Žiupsnys, jaunimo reikalai, Victor Jautokas, švietimo reikalai, Liudvikas Stankaitis, sporto reikalai.

Naujoji valdyba išreiškė pasiryžimą dirbti su visais geros valios lietuviais, nežiūrint pažiūrų skirtumo. Ypatingas dėmesys norimas atkreipti į anksčiau atvažiavusius amerikiečius lietuvius, norint ir juos aktyviau įtraukti į bendrą darbą. Taip pat bus stengiamasi sueiti į glaudesnius ryšius su amerikiečiais, organizacijų atstovais, politiniais darbuotojais ir Chicagos miesto tarybos veikėjais. Marquette Parko Bendruomenės valdyba nuoširdžiai prašo lietuvišką visuomenę parodyti jai pasitikėjimą ir ją pagal išgales remti.

× **Svarbus pranešimas.** Pranešame gerb. klientams, kad New Yorko uosto darbininkų streikas pasibaigė, siuntiniai į Lietuvą vėl normaliai kraunami į laivus.

E. ir V. Žukauskai
Cosmos Parcels Express Corp. (sk.)

× **Vienos Karnavalas** - Dariaus Lapinsko Muzikos studijos ir Jaunimo teatro spektaklis Jaunimo centre 1969 m. vas. 22 d., šeštad., 6 val. vak. Spektaklyje, kaip svečiai solistai, dalyvauja Margarita Momkienė ir Bronius Maciukevičius. (pr.)

× **A. ir B. URBONŲ** maisto krautuvėje, 2640 W. 69th St., galite gauti: namuose gamintų dešrų, ruliadų, kumpių, virtos šoninės, košelienos, šviežią mėsą, įvairūs steikai ir kt. maisto gaminiai. Šviežių iš kaimo kiaušinių 3 tuz. $1.00. Svairių silkių ir kepsnių, namuose raugintų kopūstų, rūgštaus pieno ir kaimiškos grietinės. **Priimame užsakymus vestuvėms ir kt. parengimams.** Kepame tortus, plokštainius ir duoną su raznkom — **Skambinti telef. 436-0446.** (sk.)

× **Dr. Vl. Šimaitis apskaičiuoja paj. mokesčius** — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą — pardavimą, paskolas ir kt. **2737 W. 43 St.**, CL 4-2390. (sk.)

× **Mečys Šimkus,** teisininkas, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius INCOME TAX blankus. Kreiptis **4259 S. Maplewood, CL 4-7450 arba YA 7-2046.** (sk.)

× **Su a. a. adv. Stasiu Gabaliausku** buvo atsisveikinta vasario 14 d. 8 v. v. Atsisveikinimo kalbas pasakė: Vyčių ir pavasarininkų vardu Pov. Dirkis, ateitininkų — St. Rauckinas, ir krikščionių demokratų bei prel. Krupavičiaus vardu Penčyla. Atsisveikinimą pravedė Pov. Dirkis.

× **Kun. Alfonsas Grauslys** tęs savo paskaitų ciklą apie pasauliečių kunigystę vasario 25 d. 7 val. vak. Marquette Parko parapijos salėje. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

× **"Tikra asmenybė** — patvariausioji nepriklausomybė", - 263 Alvudo radijo paskaita šį ketvirtadienį, vasario 20 d., 10 v. r. Sophie Barcus Radijo šeimos valandoj.

× **Patikslinimas.** Draugo vasario 17 d. laidoje išspausdintoje žinutėje apie Chicago Daily News dienraštyje išspausdintą straipsnelį buvo pasakyta, kad tai yra V. Kasniūno. Iš tikrųjų minėtas straipsnis buvo parašytas **Mykolo Drungos.**

Stud. El. Bradūnaitė kalba Vasario 16-sios minėjime Chicagoje.
Nuotr. V. Noreikos

× **Dr. Jonas Jusionis,** gyv. Santa Monicoje, Kalifornijoje, mūsų dienraščio rėmėjas, jau seniau atsiuntęs stambesnę auką už kalėdines korteles, mums atsiuntė laišką, siųsdamas "Draugo" štabui nuoširdžius sveikinimus ir aprašydamas paskutinių dienų liūtis Kalifornijoje. Dėkojame.

× **A. a. Petras Zubavičius** — Lesser, JAV kariuomenės majoras, miręs San Francisco, Calif., vasario 1 d. buvo atvežtas į Cicero į Petkaus koplyčią, po bažnytinių apeigų buvo palydėtas į Šv. Kazimiero kapines ir Vasario 6 d. palaidotas. Kapinėse su velioniu atsisveikino 5 armijos kariai. Laidotuvėse dalyvavo pusseserė sol. Jonuškaitė iš New Yorko, ir iš Chicagos pusseserė Petrulienė-Zubavičiūtė.

× **Dr. Antanas ir Ona Čerškai,** East, St. Louis, atsiuntė Lietuvių Fondui $100.00, padidindami savo įnašą iki $200.00. Vėliau žada atsiųsti daugiau. LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× **Cicero Lituanistinei mokyklai** aukojo p. Virkutis ir jo duktė p. V. Searless 50 dol. ir p. S. Kisielienė 25 dol. suolų pirkimui. Anksčiau iš dr. P. Kisieliaus gauta 75 dol. Mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja geradariams. (pr.)

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĖ DIEVUI IR TĖVYNEI

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA
ŠV. PETRO BAZILIKOJE
ROMOJE
LAUKIA KIEKVIENO LIETUVIO ATSILIEPIANT SAVA AUKA.
LAIKO JAU NEDAUG

Atsiliepkite adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND

2701 W. 68th Street,
CHICAGO, ILLINOIS 60629

CHICAGOS ŽINIOS

NEKATALIKŲ CHORAS IR GAVĖNINĖ PROGRAMA

Northwestern universiteto choralinė unija, vasario 21 d., 8:15 v. v., išpildys gavėninę programą Cahn auditorijoje, 600 Emerson st., Evanstone. Choras, vadovaujant Margaret Hillis, atliks Stravinskio "Mišias" ir "Psalmių simfoniją", Hindemitho "Apparebit Repentina Dies" ir Schoenbergo "Friede auf Erden".

AR MIRTIES BAUSMĖ PANAIKINTA?

Mūsų skaitytojams, klausiantiems ar mirties bausmė Amerikoje panaikinta, atsakoma, kad mirties bausmė dar galioja 37 iš 50 valstijų. Bet pernai pirmą kartą Amerikos istorijoje neįvykdyta nė viena egzekucija. Visame krašte yra apie 435 kaliniai, nubausti mirčiai, bet laukia iš teismų įvairiausių apeliacijų, sprendimų ir naujų patvarkymų.

DAILININKAI ŽMOGŽUDŽIAI

Stone-Brandel meno galerijoje, 1439 S. Michigan ave., šiomis dienomis iki kovo 2 d. vyksta ypatinga dailės paroda, kurioje išstatyta Jolieto kalėjimo įnamių tapyti paveikslai. Tapytojų eilėse yra ir du žmogžudžiai William Heirens ir Richard Speck. Paskutinę parodos dieną norintieji galės iš varžytinių nupirkti savo pasirinkimus.

LIGOS IR MIRTYS

Cicagos metropolijos rajone pernai mirė apie 69,000 žmonių. Daugiausia žmonių mirė nuo širdies ligų, vėžio, priepuolių ir įvairių nelaimių. Kasmet 4 milijonai asmenų suserga slogomis, du milijonai influenza. Apie 500,000 asmenų patiria kaulų lūžimus, išnirimus ir sausgyslių pertempimus. Kasmet metropolijoje gimsta apie 150,000 kūdikių.

ĮSPĖJIMAS STUDENTAMS

Roosevelto universiteto dekanas Lawrence Silverman perspėjo studentus, kad jiems nebus leista užbėgti už akių teisei mokyti. Perspėjimas buvo išsiųstas universitetą lankantiems 6,000 studentų. Grupė negrų keturių dienų bėgyje vienuolika kartų buvo sutrugdę klases.

PALIKTI AUTOMOBILIAI

Pernai savininkai, atsisakydami nuosavybės teisės, miesto gatvėse paliko 24,519 automobilių ir sunkvežimių. Sanitarijos departamentas juos nutempia į miesto garažus, kur po 30 dienų jie parduodami laužininkams.

AREŠTAS UŽ PASIVAIKŠČIOJIMĄ

Policija areštavo dr. Stuart Howkins, kuris buvo išėjęs pasivaikščioti netoli savo namų 7425 S. South Shore drive. Visas dalykas, kad jis buvo išėjęs pustrečios mylios ant ežero ledo.

× **Cicero veteranų** posto 9115 būstinė yra 1434 S. 49 Ct. Posto iškilmės įvyks šį sekmadienį. Mišios 12:30 v., kurių metu gies dos solistė A. Kasiulaitis. Iškilmėse dalyvaus ir kitų postų atstovai. Posto eilėse yra daug lietuvių kilmės veteranų.

× **"Draugo" skaitytojų** šeima gražiai remia savo dienraštį. Pratęsdami prenumeratą, atsiskaitydami už korteles ar kalendorius, aukų atsiuntė: po 4 dol. - St. Lukaševičius, V. Bindokas, Br. Jančius; po 3 dol. - A. Tauginas, T. Varanka, G. Avižonis, B. Acalinas; po 2 dol. - V. Dailydė, V. Nikštėnas, T. Jurgėlaitė, J. Jusevičius, K. Kleiva, M. Venclauskas, J. Bilevičius, Z. Bazaras, Elena Raubertas, Ant. Nasvytis, M. Žadeikis, dr. S. Jankauskas, Mrs. G. Karoblis, Mrs. L. Šukys, K. Liaudanskas, E. Šaulienė, Vl. Šateikis, K. Andrijauskas, J. Puodžiūnas, L. Venclovas, P. Bružaitė, A. Grinius; po 1 dol. - Simas Palvis, Al. Sadauskas, St. Krasauskas, A. Viržintas, J. Gobis. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokyklų S-gos Chicagos sk.
Red. J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636

VASARIO 16-JI

Vasario 16-ji yra mūsų laisvės šventė. Ta šventė Lietuvoje buvo švenčiama labai iškilmingai: giedojo himną, dėjo vainiką ant Nežinomo Kareivio kapo. Dabar Lietuva nėra laisva, todėl ten nėra ir minėjimų. Mes gyvendami Amerikoje ruošiame minėjimus mokyklose, salėse, bažnyčiose. Šiais metais ir vėl bus minėjimas mūsų mokykloje, mes turime skaitlingai visur dalyvauti ir prašyti Dievą laisvės Lietuvai.

Vida Baronaitytė,
Marquette P. Lit. M. IV sk. mok.

KODĖL AMERIKA NEGALI KARIAUTI LIETUVOJE

Šiais metais švenčiame auksinį Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo jubiliejų. Todėl šie metai yra pavadinti laisvės kovos metais.

Šiandien Lietuva yra pavergta. Daug mūsų gerų lietuvių kenčia tėvynėje ar ištremti Sibire. Reikia prašyti Amerikos prezidentą, kad padėtų Lietuvą išvaduoti. Jei Amerika kariauja Vietname, kodėl ji negali kariauti Lietuvoje ir išstumti iš ten neprašytus svečius.

Mano tikslas yra užaugti geru lietuviu. Stengsiuos tvirtai savo širdyje ir rankose išlaikyti mūsų trispalvę.

Paulius Laniauskas,
"Žiburėlis" Cicero Aukšt. Lit. m-los laikr. nr. 10.

KAS MAN KĄ PADARYS

Esu lietuvis ir būsiu lietuvis ir kas man ką padarys. Su visais šiais metais atšvęsiu lietuviškas šventes.

Algirdas Reivytis,
"Žiburėlis" Cicero Aukšt. Lit. m-los laikr. nr. 10.

ŽIEMA

Žiemą yra šalta. Mes su draugais einame čiuožti. Aš mėgstu statyti sniego senį besmegenį. Man patinka žiema.

Aš mėgstu slidinėti.

Živilė Idzelytė, 7 m.
LB Detroito Apyl. Lit. m-los III sk. mok.

LIETUVOS KNYGNEŠIAI

Prieš keletą šimtų metų Lietuvos valstybė buvo labai stipri. Kai carai pradėjo valdyti Lietuvą, jie neleido lietuviams ir jų vaikams lietuviškai skaityti ir rašyti. Bet lietuviai slapta ėjo į Prūsus, kad parneštų lietuviškų knygų. Taigi buvo lietuviai knygnešiai, kurie vargdavo dėl savo tėvynės ateities.

O dabar lietuvių vaikai nenori skaityti ir rašyti, o čia visai nedraudžia nė jokie carai arba kitoki negeri žmonės.

Asta Baškauskaitė,
9 m. Brockton Mass.

1968 — Lietuvos Laisvės kovos — metai.

MŪSŲ MAŽIEJI KALBA

Daivutė Puškoriūtė 8 m. II sk. mok.

1. Mano tėvelių kraštas
2. Kad Lietuva yra graži.

Alvidas Jasinevičius 8 m. II sk. mok.

1. Mūsų tėvynė.
2. Todėl, kad ten yra labai gražių medžių.

Viktoras Palūnas 8 m. II sk. mokinys.

1. Mūsų kraštas.
2. Todėl, kad tenai prie ežero ir prie medžio galėsiu pailsėti.

Jonas Alšėnas 6 m. II sk. mok.

1. Mano tėvynė.
2. Todėl, kad ten yra labai švaru ir gražu.

Povilas Palūnas 6 m. II sk. mokinys.

1. Yra mūsų tėvelių kraštas.
2. Todėl, kad Lietuvoje galima važiuoti laivu po ežerus.

"Jaunimo 1968 Balsas" Vysk. Valančiaus Lit. m-los Clevelande mok. laikr.

Red. Tikiu, kad šiais metais visi amžiumi ir skyriais vyresni.

PASAKA

Kartą gyveno ragana. Ji turėjo tris kates. Ji joms pasakė surasti sidabrinį žiedą. Katės išėjo ieškoti.

Pirmos katės vardas buvo Raglė, antrosios Daglė, o trečiosios — Akrė. Raglė išėjo į mišką ieškoti žiedo. Ji nuėjo pas moterį, kuri viską žinojo. Katytė jos paklausė: "Kur raganos žiedas?" Moteris atsakė: "Miške, po sidabriniu medžiu."

Kitos dvi katytės nežinojo, kur raganos žiedas buvo. Ragana žadėjo jas sudeginti, jei jos neras žiedo, o jeigu ras, tai žadėjo duoti 100.000 sidabrinių pinigų.

Pirmoji katytė nuėjo prie sidabrinio medžio. Ji surado raganos žiedą, bet iš krūmų iššoko didelis vilkas. Žiedas turėjo stebuklingą galią. Katytė tik pridėjo tą žiedą prie vilko ir tas vilkas pavirto žeme.

Tada katytė su žiedu parėjo pas raganą. Ragana buvo labai patenkinta. Ji davė katytei šimtą tūkstančių sidabrinių pinigų.

Tada ragana nuėjo pas kitas katytes ir sudegino jas, o katytė Raglė su pinigais surado sau vyrą ir gyveno laimingai.

Liucija Seibutytė, IVa sk.
"Pirmieji Žingsniai" K. Donelaičio Lit. m-los laikr. nr. 2.

Lietuviukas aš esu

Pasakyk man kas gi tu?
Lietuviukas aš esu.
Kaip tu čia atsiradai?
Atvykau iš Lietuvos
Iš šalies labai gražios.

Rimantas Grigas

Marquette P. Lit. mok. IV sk. mokinys.

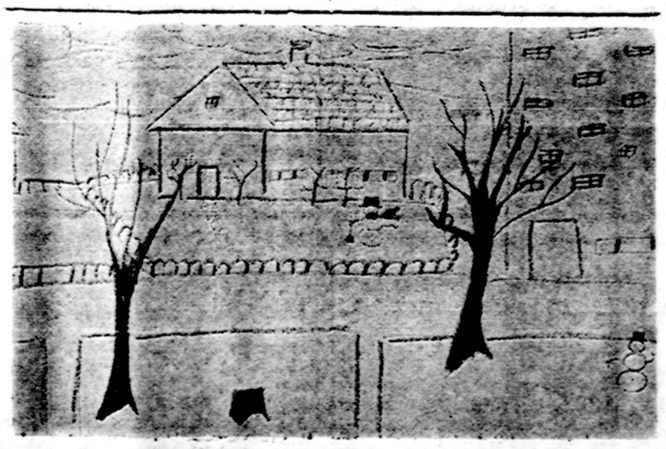

Du seniai besmegeniai. Piešė R. Kiudulaitė, Dariaus-Girėno Lit. m-los VII sk. mok.

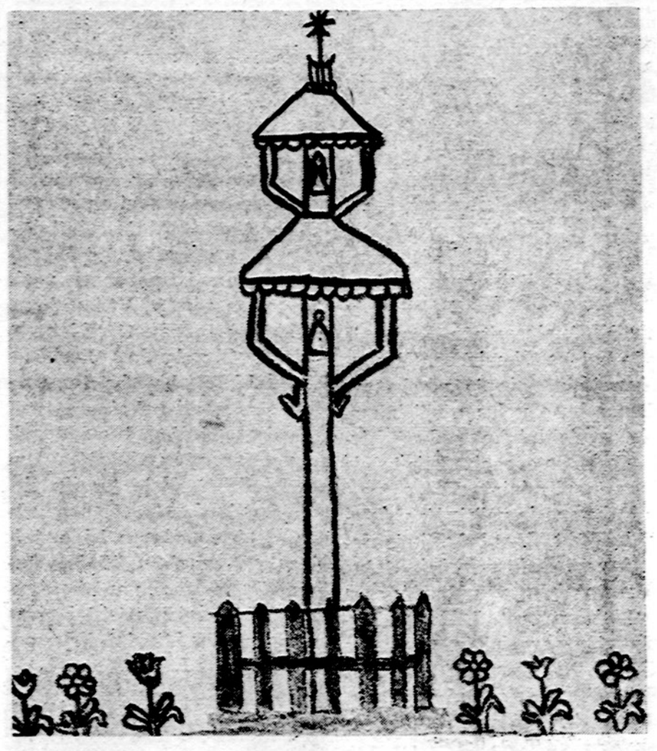

Tokių koplytėlių buvo daug laisvoje Lietuvoje. Piešė Asta Baškauskaitė, 9 m., Brocktonas

GALVOSŪKIAI

I

Kai New Yorke yra 12 val., kelinta valanda yra Chicagoje?
(5 taškai)

II

Kaip vadinasi lietuviškai pasakose minima pabaisa, su kuria ir Šv. Jurgiui teko susidurti, bent paveiksluose taip piešiama.
(5 taškai)

III

Užbaikite lietuvišką patarlę. Brūkšnio vietoje reikia įrašyti trūkstamą žodį. Pažymėta skaitlinė rodo to žodžio raidžių skaičių: "Valgo kaip trys, dirba kaip 6".
(5 taškai)
Ats. Viktutė Jogaitė.

IV

Kiekviena valstybė turi nepriklausomybės minėjimo dieną. Kada ją švenčia lietuviai? Ar Panama turi tokią šventę? Ar ją švenčia?
(5 taškai)
Ats. V. Matulaitis.

V

Parašykite lietuviškų žodžių, kurie baigiasi **en-a.** Pvz. ožkenà. Nevartojami lietuvių kalboje žodžiai nebus užskaitomi. Už kiekvienus 3 žodžius gausite po 1 taškà. Nerašyti žodžių, kurių šaknyje yra **en** Pvz. sena, vena ir t. t.

Galvosūkių atsakymai

1) Aras (erelis)
2) Lokiai — meškos
3 Žirniai ir kiti ankštiniai vaisiai.
4) Parašė J. Narūnė. Iliustravo Vl. Stančikaitė - Abraitienė.
5) 9880 litų.

Piešė Saulius Germanas, Marquette Parko Lit. m-los IV sk. mokinys.

DU BROLIUKAI

Mama nieko nežinai,
Mes užaugsim milžinai.
Nors dar esame maži,
Ateis jėgos pamaži.

Išvažiuos iš čia visi,
Seni, jauni ir maži.
Tuojaus visi prisidės,
Kaip tik karas prasidės.

Pasikeis seni laikai,
Kai užaugs nauji pulkai.
Daug mūs' brolių eis kariaut,
Savo žemės vėl atgaut.

Vieni stosim už žemaičius,
Kiti kariausim už aukštaičius.
Jokios audros nepalauš,
Amžiams laisvė mums išauš.

Dievas mums tikrai padės,
Iš aukštybės jis nušvies.
Tautos broliai apsidžiaugs,
Kai jie laisvės susilauks.

Tu sugrįši Lietuvon,
Žemėn savo mylimon.
Mes turėsim daug draugų:
Darius, Andrius daug kitų.

P. Narbutis

CINO SUKAKTUVĖS

Tadas: — Aš šiandien švenčiu Cino(tin) sukaktuves.

Nadas: — Kaip suprasti?

Tadas: — Jau penki metai, kaip valgau iš skardinių dėžučių maistą.

PERSIVALGYMAS

Mama: — Jonuk, neimk daugiau torto, esi sotus, gali sprogti.

Jonukas: — Greičiau visi pasitraukit nuo manęs!

LAIKINAS KAIMAS

Graikijoje, Krėtos saloje, yra kaimas Psykhré. Kiekvienais metais gyventojai tame kaime tegyvena tik 9 mėnesius. Pavasarį, vasarą ir rudenį yra malonus gyvenimas 64 to kaimo gyventojams. Kai ateina žiema, žmonės ištuština savo namus trims mėnesiams. Tada milijonai galionų vandens pripildo slėnį ir kaimas lieka gilaus ežero dugne. Prasidėjus pavasariui, vanduo nuteka ir buvęs ežeras lieka vėl sausa vieta. Gyventojai vėl grįžta į savo namus ir prasideda normalus gyvenimas.

Kodėl taip atsitinka? Tas kaimas yra tarp kalnų. Per 9 mėnesius upės, šaltiniai išteka pro vieną kalnų tarpeklį. Atėjus žiemai, tas tarpeklis, užšąla. Vanduo neturėdamas kur išbėgti, pripildo slėnį. Pavasarį ledas ištirpsta ir vėl vanduo išbėga iš slėnio. Gyventojai taip prisirišę prie savo vietos, kad vėl mielai grįžta, nors ir trumpam laikui.